

การทดลองใช้หุ่นเชิดมือเป็น "แม่แบบ" เพื่อพัฒนาจริยธรรม
ด้านความเชื่อเพื่อของเด็กชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

ปริญญานิพนธ์

ของ

สุนัย อินศักดิ์ชัย

สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 พระโขนง กรุงเทพฯ 11 โทร. 3921575, 3915058

26 ก.ค. 2525

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประธานมิตร

เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาดุษฎีบัณฑิต

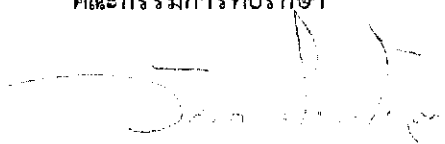
กุมภาพันธ์ 2525

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

89607

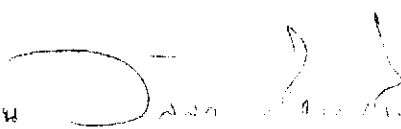
คณะกรรมการที่ปรึกษาประจำตัวนิสิตและคณะกรรมการสอบได้พิจารณาปริญญานิพนธ์
ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิตของ
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการที่ปรึกษา

ประธาน

คณะกรรมการสอบ

ประธาน

เลขาธิการ

กรรมการ

เลขาธิการ

กรรมการ

ปลัด

กรรมการ

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ได้รับความช่วยเหลืออย่างดียิ่งจาก อาจารย์วัลลภ ปิยะมโนธรรม ผู้ช่วยศาสตราจารย์เกศินี โขติกเสถียร และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์จิราภรณ์ บุญส่ง ในการให้คำแนะนำและข้อคิดเห็นวันเป็นประโยชน์ ตลอดจนช่วยแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณ ครูใหญ่ และคณะครู โรงเรียนวัดปากคลอง ที่กรุณาให้ความสะดวกและความช่วยเหลือในการดำเนินการทดลอง อาจารย์ใหญ่โรงเรียนวัดในกลาง และครูใหญ่โรงเรียนวัดสกลนาราม คณะครู ที่กรุณาให้ความสะดวกและช่วยเหลือในการสร้างเครื่องมือเพื่อไปดำเนินการทดลอง

ขอขอบคุณฝ่ายประชาสัมพันธ์ ธนาคารกสิกรไทย ที่กรุณาเชื่อถือเพื่อหนังสือนิทานเรื่องเปลือกหอยกับความสุข

ขอขอบคุณ คุณนงเบญจ ภายหลังอน คุณเปิ้ลุ่น เสรีบุระพงษ์ คุณสุนทรทิพย์ พลปรีชา ที่ให้ความช่วยเหลือในการสร้างเครื่องมือ และขอบคุณ แพทย์หญิงสุนันท์ อินศักดิ์ชัย คุณสุภารัตน์ อินศักดิ์ชัย ที่ได้ช่วยเหลือและให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยในการทำปริญญานิพนธ์ฉบับนี้จนสำเร็จ

ขอขอบคุณ คุณณิชา ภายหลังอน ที่ให้ความช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ ตลอดจนให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยมาโดยตลอด

ขอกราบขอบพระคุณ คุณแม่และพี่สุมศักดิ์ อินศักดิ์ชัย ที่ให้ความช่วยเหลือและสนับสนุนด้านการศึกษาแก่ผู้วิจัยเสมอมา

สุนันท์ อินศักดิ์ชัย

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
จุดมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้า	5
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	5
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	5
นิยามศัพท์เฉพาะ	5
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	6
ทฤษฎีและเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับจริยธรรม	7
พัฒนาการทางจริยธรรม	8
ทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรมของเพียเจต์	9
ทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรมของโกดเบอร์ก	9
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับจริยธรรมด้านความเชื่อเพื่อ	13
การวิจัยที่เกี่ยวกับความเชื่อเพื่อในประเทศไทย	15
เอกสารการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแม่แบบ	16
เอกสารและการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหุ่นเชิดมือ	19
สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า	21
3 วิธีดำเนินการทดลอง	22
การเลือกกลุ่มตัวอย่าง	22
เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง	23
การดำเนินการทดลอง	25
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	25

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	28
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	28
การวิเคราะห์ข้อมูล	28
5 บทย่อ สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	33
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	33
สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า	33
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	33
การดำเนินการทดลอง	33
สรุปผลการศึกษาค้นคว้า	34
อภิปรายผล	34
ข้อเสนอแนะ	35
บรรณานุกรม	36
ภาคผนวก	41

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	เหตุผลเชิงจริยธรรม 6 ข้อ	10
2	จำนวนสมาชิกในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม	22
3	คำอธิบายจำแนกเป็นรายข้อของแบบทดสอบการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้าน ความเชื่อเพื่อ	24
4	ค่าสถิติพื้นฐานของแบบทดสอบวัดการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความเชื่อเพื่อ ก่อนการทดลอง	29
5	ค่าสถิติพื้นฐานของแบบทดสอบวัดการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความเชื่อเพื่อ หลังการทดลอง	29
6	การวิเคราะห์ความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยระหว่างกลุ่มก่อนการทดลอง	30
7	การวิเคราะห์ความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยก่อนและหลังการทดลองของ กลุ่มทดลอง	30
8	การวิเคราะห์ความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยก่อนและหลังการทดลองของ กลุ่มควบคุม	31
9	การวิเคราะห์ความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยระหว่างกลุ่มหลังการทดลอง	32

ภูมิหลัง

การศึกษาที่แท้จริงและมีประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศนั้น ต้องมีการศึกษาทั้งในแง่วิชาการ และในแง่จริยศึกษาควบคู่กันไป ถ้าการศึกษามุ่ง เฉพาะด้านใดด้านหนึ่งก็ทำให้ขาดดุลยภาพหรือเสีย สมดุลย์ของความเป็นคนที่แท้จริง (บรรพต วีระสัย 2518 : 109) บุคคลที่ได้ชื่อว่าเป็นผู้มีการศึกษา ไม่ได้หมายถึงผู้มีความรู้ซึ่งได้รับวุฒิบัตร จากสถานศึกษาชั้นสูง เท่านั้น เป้าหมายของการ ศึกษามุ่งให้คนมีทั้งความรู้ดี และเป็นคนดีด้วย การ เป็นผู้มีความรู้ดีมิได้เป็นสิ่งยืนยันว่า เป็นคนดีหรือ เป็นผู้มีการศึกษา เสมอไป คนมีความรู้สูงแต่ไม่สามารถนำความรู้มาใช้ให้เกิดประโยชน์สร้างความสุข ให้แก่ตน และสังคมได้ ความรู้และวิทยาการทั้งปวงก็ไม่ได้ช่วยให้เป็นคนโดยสมบูรณ์ ไม่ช่วยให้ดำรง ตนอยู่ได้ท่ามกลางปัญหาและความผันผวนในชีวิต เพราะความรู้นั้นเป็นเพียง เครื่องมือที่บุคคลใช้แสวงหา ความรู้ใหม่ต่อไป บุคคลใดใช้ความรู้ไปในทางไม่ควรย่อมก่อให้เกิดความเสียหายแก่ตนและสังคมได้ สิ่งสำคัญของการศึกษานอกจากความรู้วิทยาการแล้ว จิตใจของผู้ใช้ความรู้ นั้นต้อง เป็นจิตใจที่ฝึกอบรม มาเป็นอย่างดีด้วย และแสดงพฤติกรรมออกมาในลักษณะที่พึงประสงค์ ก่อให้เกิดประโยชน์ ความสุข ความสงบ ดังนั้นการศึกษาหรือการ เรียนการสอนที่สมบูรณ์จะต้อง ส่งเสริมทั้งความรู้ และคุณธรรม ประกอบกันไป จริยศึกษาจึงมีความสำคัญยิ่ง เป็นพื้นฐานรองรับและควบคู่ไปกับการพัฒนาด้านอื่น ๆ เป็นแนวทางประพฤติปฏิบัติเพื่อการอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างปกติสุข (ยุพา อุดมศักดิ์ 2522 : 28)

จริยธรรมของบุคคลได้รับอิทธิพลจากสังคม มากกว่าอิทธิพลจากพันธุกรรม รากฐานการ เกิด จริยธรรมจะเริ่มก่อตัวขึ้นในทารกตั้งแต่แรกเกิด โดยการ เรียนรู้เกี่ยวกับบุคคลอื่นทีละน้อยตามการพัฒนา ทางประสาทสัมผัสต่าง ๆ จะอำนวยให้ (ดวงเดือน พันธ์มนาวิน และเพ็ญแข ประจวบจิณิก 2520 : 7) การพัฒนาทางจริยธรรมจะเกิดขึ้นในช่วงแรกของชีวิต คือในช่วงสิบปีแรก และจะ

มีรากสีกยากแก่การเปลี่ยนแปลงในช่วงหลังของชีวิต (Kohlberg. 1964 : 392) เด็กเป็น ผู้ที่จะรับช่วงทุกสิ่งทุกอย่างต่อจากผู้ใหญ่ รวมทั้งการรับผิดชอบในการธำรงรักษาดีสัภาพและความ สันติสุขของบ้านเมือง ดังนั้นเด็กทุกคนจึงสมควรและจำเป็นที่จะต้องได้รับการอบรมเลี้ยงดูอย่าง ถูกต้อง เหมาะสม ให้มีความสามารถสร้างสรรค์ประโยชน์ต่าง ๆ พร้อมทั้งการฝึกหัดเกลาความคิด จิตใจให้ประณีต ให้มีศรัทธามั่นคงในคุณความดี มีความประพฤติเรียบร้อย สุจริต และมีปัญญาฉลาด แจ่มใสในเหตุผล หน้าที่นี้เป็นของทุกคนที่จะต้องร่วมมือกันกระทำโดยพร้อมเพรียงสม่ำเสมอ ผู้ที่เกิด ก่อนผ่านชีวิตมาก่อนจะต้องส่งเคราะห์ อนุเคราะห์ผู้เกิดตามมาภายหลัง ด้วยการถ่ายทอดความรู้ ความดี และประสบการณ์อันมีค่าทั้งปวงให้ด้วยความเมตตาเอ็นดู และด้วยความบริสุทธิ์ใจ ให้เด็ก ได้ทราบได้เข้าใจ และที่สำคัญที่สุด คือ ให้รู้จักคิดด้วยเหตุผลที่ถูกต้องจนสามารถเห็นจริงด้วยตนเองได้ ในความเจริญและความเสื่อมทั้งปวง โดยเน้นบิดามารดา จึงต้องสอนบุตรธิดา ที่จึงต้องสอนน้อง คนรุ่นใหญ่จึงต้องสอนคนรุ่นเล็ก และเมื่อคนรุ่นเล็กเป็นผู้ใหญ่ขึ้นจึงต้องสอนรุ่นต่อ ๆ ไปไม่ให้ขาดสาย ความรู้ ความดี ความเจริญงอกงามทั้งมวลจึงจะแผ่ไพศาลไปได้ไม่มีประมาณ เป็นพื้นฐานของความ พ้นพามาสู่วันยั่งยืนสืบไป (สำนักราชเลขาธิการ 2521 : 5) ดังนั้น การปลูกฝังให้เด็กมี กริยธรรมนั้น กลุ่มบุคคลที่รับผิดชอบในการปลูกฝังจริยธรรมให้เด็กมากที่สุดคือสมาชิกในครอบครัว ของเด็กเอง รองลงมาคือโรงเรียนอนุบาล และประถมศึกษา ตามปกติแล้ว บิดา มารดา ไม่รู้ ตระหนักในความสัมพันธ์ของบทบาทหน้าที่ของตนในการปลูกฝังจริยธรรมให้แก่เด็กนัก (ดวง เตือน พันธมนารีน และเพ็ญแข ประจวบจิณนิก 2520 : 8 - 9)

ในปัจจุบันนี้ได้มีการกล่าวถึง เรื่องบิดาเบาชนกันมาก อาจเป็นเพราะความบีบคั้นทาง เศรษฐกิจ และความเปลี่ยนแปลงทางสังคมของชุมชนที่ไม่สมดุลก่อให้เกิดปัญหาต่าง ๆ เช่น ปัญหา ยาเสพติด ขาดระเบียบวินัย ขาดความรับผิดชอบ ไม่เคารพบิดา มารดา ครูอาจารย์ นิยมความ ฟุ้งเฟ้อ หลงวบายมุข เป็นต้น ซึ่งปัญหาเหล่านี้ก่อให้เกิดความวิตกกังวลแก่ บิดา มารดา ผู้ปกครอง และผู้ที่เกี่ยวข้อง แต่เป็นที่น่าเสียดายที่แต่ละฝ่ายยังคงพากันกล่าวโทษซึ่งกันและกันอยู่ ในด้านการ ศึกษาและการจัดการเรียนการสอนเป็นหน้าที่ของโรงเรียนโดยตรง ซึ่งโรงเรียนจะปฏิเสธความ บกพร่องทั้งหลายในทางจริยธรรมที่กำลังเกิดขึ้นกับเยาวชนไม่ได้ โรงเรียนเป็นสถาบันในสังคม

ที่เหมาะสมที่สุดต่อการพัฒนาจริยธรรมแบบใหม่ ซึ่งไม่ใช่จริยธรรมที่ได้รับการสืบทอดมาจากคนรุ่นก่อน ๆ เพียงอย่างเดียวน แต่เป็นความคิดและพฤติกรรมทางจริยธรรมที่ได้ขึ้นมาแล้ว อันเป็นปัจจัยสำคัญที่จะ ทำให้สังคมทั้งหลายมั่นคง และอยู่รอด (บุรพา อุดมศักดิ์ 2522 : 29) การสอนให้เด็กมี พัฒนาการทางอารมณ์และทางสังคมอันดี ถือว่าเป็นส่วนสำคัญส่วนหนึ่งของการจัดการศึกษาในโรงเรียน ถ้าเด็กที่เราสอนเติบโตขึ้นเป็นพลเมืองที่มีศีลธรรม เป็นผู้มีความซื่อสัตย์สุจริต มีสัมมาคารวะ เป็นผู้ เชื้อมั่นในหลักศีลธรรมอันดี และเป็นผู้มีความประพฤติเรียบร้อย เราย่อมถือว่าโรงเรียนได้ทำหน้าที่ ส่วนหนึ่งสมบูรณ์แล้ว แต่การที่เด็กจะมีลักษณะดังกล่าวนี้ได้ โรงเรียนย่อมต้องกระทำการอย่างใด อย่างหนึ่ง เพื่อส่งเสริมนอบรมเด็กให้เป็น ดังนี้ (ก่อ สวัสดิพิพากษ์ 2522 : 7)

จริยธรรมที่สำคัญอันหนึ่งที่จะต้องปลูกฝังให้เกิดขึ้นในสังคมไทย คือจริยธรรมด้านความ เชื่อเพื่อ เพราะลักษณะบุคลิกภาพของคนไทย ยังเป็นบุคลิกภาพแบบไมตรีสัมพันธ์ ซึ่งมีลักษณะเป็น การเชื่อเพื่อพวกพ้องในวงแคบ มากกว่าเชื่อสังคมหรือส่วนรวม ผลการวิจัยที่สนับสนุนคือ ผลการวิจัย ของ ออสกูด (วารินทร์ ม่วงสุวรรณ 2517 : 1 อ้างอิงมาจาก Osgood. 1972) และ มีผลการวิจัยที่สนับสนุนข้อความนี้คือ เซฟเฟอร์ (Shaffer. 1972) ได้ศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรม ของลูกที่พ่อแม่เข้มเขย โดยศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างวัยรุ่นในกรุงเทพฯ และเชียงใหม่ พบว่าส่วนใหญ่ พ่อแม่จะเข้มเขยลูกเมื่อช่วยเหลือพ่อแม่ หรือพี่น้องทำงานบ้านโดยได้รับคำชมว่า ดีมากที่สุดถึง 700 ใน 1,000 คน แต่การเข้มเขยเกี่ยวกับการช่วยเหลือผู้อื่นเพียง 1 คนเท่านั้น (วารินทร์ ม่วงสุวรรณ 2517 : 2 อ้างอิงมาจาก Shaffer. 1972) ดังนั้น การปลูกฝังให้เด็กเกิดจริยธรรมด้าน ความเชื่อเพื่อจึง เป็นสิ่งที่จำเป็นอย่างยิ่งสำหรับสังคมไทย สิ่งที่ยากในการอบรมสั่งสอนจริยธรรมก็คือ การที่ไม่สามารถจะรับเนื้อหาโดยตรงจากแหล่งที่นำมาแล้วใช้ได้ทันที จะพึงความรู้จากผลงานของ ต่างประเทศทั้งหมดเหมือนชาวต่างชาติไม่ได้ จะต้องมีการค้นหาธรรมชาตินิยมของเด็กไทย เพื่อปลูกฝังและ ส่งเสริมจริยธรรมแก่เด็กอย่างมีประสิทธิภาพ (ดวงเดือน พันธุมนาวิน และเชษฐา ประจวบปัจฉิม 2521 : 12 - 19) การสอนให้เด็กถึงประโยชน์ส่วนรวมจะสอนให้จดจำเนื้อหาวิชาไม่ได้ จะต้องให้นักเรียนนำความรู้ความเข้าใจ มาเปลี่ยนแปลง ปรับปรุง นิสัยใจคอ และกวดขันประพฤติก ให้ดีขึ้น (คุณธรรมสูงส่งขึ้นตามบทเรียน และตื่นเรียน (Dunkheim. 1969 : 99 - 105)

3. การใช้เทคนิคแม่แบบก็เป็นอีกวิธีการหนึ่ง ที่สามารถนำมาสอนเพื่อพัฒนาจริยธรรมได้ ทั้งนี้เพราะมนุษย์มักจะเลียนแบบพฤติกรรมต่าง ๆ ของบุคคลอื่นอยู่เสมอ ไม่ว่าจะเป็นโดยตั้งใจหรือไม่ก็ตาม อาจกล่าวได้ว่ามนุษย์มีความต้องการที่จะเลียนแบบอยู่ในตัวเอง และความต้องการนี้ช่วยปรับเปลี่ยนพฤติกรรมต่าง ๆ ของมนุษย์ (Davis, 1969 : 21 citing McDougall, 1908 : 32) โดยเฉพาะในวัยเด็กการเลียนแบบมีบทบาทสำคัญมากในการวางรากฐานของบุคลิกภาพ และแบบแผนแห่งพฤติกรรมของเด็กซึ่งจะเติบโตต่อไป เด็กเริ่มเลียนแบบตั้งแต่ในวัยทารกโดยจะกระทำตามตัวแบบซึ่งได้พบเห็นซ้ำ ๆ อาจเป็นการเลียนแบบตัวเองหรือบุคคลอื่น) เช่น แม่ เป็นต้น การเลียนแบบนั้นเกิดขึ้นต่อเนื่องกันไปทุกระยะของพัฒนาการ โดยที่จะเป็นไปตามโครงสร้างของประสบการณ์ (Schemata) ที่อยู่ซึ่งจะเป็นเครื่องวางแนวทางแห่งการกระทำ และตัดสินใจว่าพฤติกรรมใดหรือพฤติกรรมของบุคคลใดที่ควรเลียนแบบ (Bandura, 1977 : 30 - 31 citing Piaget, 1951 : 57 - 63) กระบวนการเลียนแบบจะค่อย ๆ ซับซ้อนขึ้นตามพัฒนาการที่สูงขึ้นของบุคคล ฉะนั้นการที่จะให้เด็กเกิดการเลียนแบบจากแม่แบบ ซึ่งอาจสร้างแม่แบบได้ตามทฤษฎีของแบนดูรา แบนดูรา (Bandura, 1977 : 40 - 51) ได้แบ่งแม่แบบไว้สองชนิด คือ ตัวแบบที่เป็นชีวิตจริง (Live Model) และตัวแบบที่เป็นสัญลักษณ์ (Symbolic Model) เด็กอาจเรียนรู้จากตัวแบบที่เป็นจริงจากสังคมหรือในชีวิตประจำวัน พฤติกรรมที่เป็นแบบอย่างนี้มีอิทธิพลต่อผู้พบเห็นมาก ส่วนตัวแบบที่เป็นสัญลักษณ์ ไม่ว่าจะเป็นภาพวาด หรือโลโก้คนวิเศษ เช่น วิทยุ โทรทัศน์ รูปภาพหุ่น เป็นสิ่งเร้าที่ทำให้เด็กเกิดความสนใจว่า แสดงออก และมีแรงจูงใจที่ยอมรับพฤติกรรมนั้น ๆ มาปรับปรุงบุคลิกภาพของตน ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสร้างหุ่นเปตงโก (Hand Puppet) เป็นแม่แบบโดยให้ตัวหุ่นแสดงบทบาททางจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อ แล้วนำไปทดลองใช้เพื่อพัฒนาจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อแก่เด็กในชั้นประถมศึกษา อันเป็นจริยธรรมด้านหนึ่งใน 30 ด้าน ตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (กรมวิชาการ 2521 : 312 - 351) เพื่อจะได้นำมาผลจากการทดลองนี้ไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาจริยธรรมด้านอื่น ๆ ของเด็กต่อไป

จุดมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

เพื่อศึกษาผลการใช้หุ่นเปิดมือเป็นแม่แบบ ในการพัฒนาจริยธรรม ด้านความเอื้อเฟื้อของนักเรียนในชั้นประถมศึกษา

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ผลจากการวิจัยนี้จะช่วย ให้เป็นแนวทางในการใช้อุปกรณ์ปรับปรุง หรือเป็นวิธีการพัฒนาจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อ และเป็นแนวทางในการพัฒนาจริยธรรมด้านอื่น ๆ ของเด็กต่อไป

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. การศึกษาครั้งนี้เป็นการทดลองใช้หุ่นเปิดมือเป็นแม่แบบในการพัฒนาจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521
2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนวัดปากคลอง อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี จำนวน 30 คน ซึ่งเลือกมาโดยวิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

- 1) ตัวแปรต้น ได้แก่ แม่แบบที่ใช้หุ่นเปิดมือเป็นตัวแบบ
- 2) ตัวแปรตาม ได้แก่ การได้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อ

คำนิยามศัพท์เฉพาะ

จริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อ (Altruism) หมายถึง ความรู้สึกนึกคิดอย่างหนึ่งภายในตัวบุคคลที่ไวต่อความต้องการช่วยเหลือบุคคลอื่น เพื่อได้พบกับสถานการณ์ที่ก่อให้เกิดความรู้สึกดังกล่าว บุคคลจะแสดงพฤติกรรมในทางที่ดี โดยการเสียสละกำลังกาย สิ่งของ เวลา หรือ

ความลุ่มส่วนตัว เพื่อช่วยเหลือ และทำประโยชน์ให้ผู้อื่นได้รับความสุข และพ้นจากความลำบากหรือ
ในในสิ่งที่เขาต้องการ

หุ่นเชิดมือ (Hand Puppet) เป็นรูปร่างอย่างหนึ่งที่คล้ายของจริง เป็นสิ่งที่สร้างขึ้นมา
เพื่อฝึกบังคับควบคุมการเคลื่อนไหวอย่างมีชีวิตชีวาตามบทที่กำหนดขึ้นด้วยมือของมนุษย์ ยิ่งจะใช้แสดง
เพื่อความบันเทิง ให้การศึกษา หรือให้ทัศนคติต่าง ๆ แก่ผู้ดู

! เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความเชื่อเพื่อ หมายถึงความสามารถของบุคคลในการให้เหตุผล
เพื่อตัดสินปัญหาจริยธรรมจากคำถามในสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมด้านความเชื่อเพื่อ โดยยึดหลัก
การให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของโคลเบอร์ก 6 ขั้น คือ

- ขั้นที่ 1 ยึดหลักหลบหลีกการลงโทษ
- ขั้นที่ 2 ยึดหลักการแสวงหารางวัล
- ขั้นที่ 3 ยึดหลักการทำตามสิ่งที่ผู้อื่นเห็นชอบ
- ขั้นที่ 4 ยึดหลักการทำตามหน้าที่ทางสังคม
- ขั้นที่ 5 ยึดหลักการทำตามคำมั่นสัญญาและเคารพตนเอง
- ขั้นที่ 6 ยึดหลักการทำตามอุดมคติสากล

วัดได้ด้วยแบบทดสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ทฤษฎีและเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับจริยธรรม

จริยธรรมเป็นความสำนึกที่บุคคลมีในเรื่องความดีความชั่ว ความถูก ความผิด ความยุติธรรม และไม่ยุติธรรม ลักษณะพฤติกรรมของคนเราที่เกี่ยวข้องกับจริยธรรมจะมีคุณสมบัติประการใดประการหนึ่งในสองประเภท คือ ลักษณะที่สังคมต้องการให้มืออยู่ในสมาชิกของสังคมนั้น ๆ เป็นการกระทำที่สังคมชมชอบ ให้การสนับสนุน และผู้กระทำส่วนมากเกิดความพอใจว่าเป็นการกระทำที่ถูกต้อง เหมาะสม อีกประเภทหนึ่งเป็นลักษณะที่สังคมไม่ต้องการให้มืออยู่ในสมาชิกของสังคม เป็นการกระทำที่สังคมลงโทษ พยายามกำจัดและผู้กระทำพฤติกรรมนั้น ๆ ส่วนมากจะรู้สึกว่าเป็นการกระทำที่ไม่ถูกต้อง ไม่สมควร (ดวงเดือน หันรุ่งนาวัน 2522 : 13)

ลักษณะต่าง ๆ ของคนเราที่เกี่ยวข้องกับจริยธรรมนั้น แบ่งได้เป็นความรู้เชิงจริยธรรม หักคั่นคติเชิงจริยธรรม การใช้เหตุผลและพฤติกรรมเชิงจริยธรรม

ความรู้เชิงจริยธรรม หมายถึง การมีความรู้เกี่ยวกับกฎ ระเบียบ ข้อห้ามทางสังคม และสำนึกว่าสิ่งใดควรกระทำและไม่ควรกระทำ ซึ่งสมาชิกในสังคมต้องเรียนรู้

หักคั่นคติเชิงจริยธรรม หมายถึง การที่บุคคลมีความรู้สึกชอบ ไม่ชอบ ลักษณะและพฤติกรรมต่าง ๆ มากน้อยเพียงใด หักคั่นคติเชิงจริยธรรมของบุคคลนั้นมีความหมายกว้างกว่าความรู้เชิงจริยธรรม เพราะหักคั่นคตินั้น รวมทั้งความรู้ และความรู้สึกในเรื่องนั้น ๆ เข้าด้วยกัน

พฤติกรรมเชิงจริยธรรม หมายถึง การแสดงพฤติกรรมที่สังคมนิยมชมชอบ เช่น การให้ทาน การเสียสละเพื่อส่วนรวม การช่วยเหลือผู้ตกทุกข์ได้ยาก เป็นต้น หรือตรงกันข้ามแสดงพฤติกรรมที่ฝาดนกฎเกณฑ์ค่านิยมในสังคมนั้น เช่น การโกงสิ่งของ การโกหกหลอกลวง การลักขโมย เป็นต้น พฤติกรรมเชิงจริยธรรมเป็นสิ่งที่สังคมให้ความสำคัญมาก ทั้งนี้เพราะการกระทำที่ดีหรือเลวของบุคคลนั้น ส่งผลโดยตรงต่อความผาสุกและความทุกข์ของสังคม

เหตุผลเชิงจริยธรรม หมายถึง การที่บุคคลใช้เหตุผลในการเลือกกระทำพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง เหตุผลเชิงจริยธรรมช่วยให้ทราบเหตุผลใจที่อยู่เบื้องหลังการกระทำของบุคคล เพราะจะเป็นเครื่องชี้ว่าพัฒนาการด้านจริยธรรมของบุคคลนั้น ๆ อยู่ในขั้นใด เพราะพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของคนเราที่กระทำอย่างเดียวกันหรือคล้ายคลึงกัน อาจมีเหตุผลเชิงจริยธรรมคนละอย่างคนละระดับก็ได้ (ดวงเดือน พันธุมนาวิน และเพ็ญแข ประจวบจุติก 2520 : 3 - 6)

พัฒนาการทางจริยธรรม

ในเรื่องคุณงามความดี หรือจริยธรรมนั้น ได้มีการศึกษาค้นคว้ากันมา ตั้งแต่สมัยต้น ๆ แล้ว นักทฤษฎีทางด้านจริยธรรมบางท่านเชื่อว่าสังคมมีอิทธิพลอย่างยิ่งต่อพัฒนาการทางจริยธรรมของบุคคล พวกนี้จึงเชื่อว่าคนต่างกลุ่มและต่างสังคมย่อมมีจริยธรรมที่แตกต่างกัน ดังที่เกสเซล (Gesell) กล่าวไว้ว่า "ทารกไม่ได้เกิดมาพร้อมกับมีจริยธรรม หรือศีลธรรมประจำใจติดตัวมา การที่ทารกพัฒนาไปแล้วรู้อะไรสิ่งใดผิด สิ่งใดถูก สิ่งใดดี สิ่งใดเลว สิ่งใดควรประพฤติหรือไม่ควรประพฤติ เกิดจากการอบรมภายหลัง" พัฒนาการทางจริยธรรมมีสองแบบ คือ

1. ไม่ทำเพราะรู้ว่าไม่ดี และทำเพราะรู้ว่าดี เป็นสิ่งที่เกิดจากแรงภายใน
2. ไม่ทำเพราะรู้ว่าถ้าทำจะถูกลงโทษ และทำเพราะคิดว่าทำแล้วจะได้รับรางวัล

เป็นการตอบแทน เป็นสิ่งที่เกิดจากแรงภายนอก (เพ็ญแข อิงคตานุวัฒน์ 2521 : 55)

แต่นักทฤษฎีทางจริยธรรมอีกพวกหนึ่ง เชื่อว่าความพรหมที่ จะมีความเจริญทางจิตใจแฝงอยู่ในตัวบุคคลตั้งแต่แรกเกิด เมื่อเติบโตขึ้น สภาวะทางจริยธรรมของบุคคลนั้นจะเริ่มแสดงอย่างเด่นชัด และเปลี่ยนแปลงไปตามวิถีทางที่กำหนดไว้แต่เดิม สภาวะแวดล้อมของบุคคลมีอิทธิพลในการถ่วง หรือเร่งพัฒนาการ หรือในทางตรงกันข้าม อาจมีอิทธิพลในการเร่งพัฒนาการทางจริยธรรมได้ ดังนั้น นักทฤษฎีประเภทนี้จึงเชื่อว่า พัฒนาการทางจริยธรรมของมนุษย์ย่อมมีแนวทาง และมีขั้นตอนที่เป็นสากล สามารถศึกษาได้ในคน ในสังคมต่าง ๆ และความแตกต่างของพัฒนาการทางจริยธรรมของคนในสังคมเดียวกัน ย่อมคล้ายคลึงกับความแตกต่างของคนที่อยู่ต่างสังคมด้วย ผู้เฝ้าทางความคิดด้านนี้คือ เพียเจท์ และโคลเบอร์ก (ดวงเดือน พันธุมนาวิน และเพ็ญแข ประจวบจุติก 2520 : 39)

ทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรมของ เพีย เจต์

เพีย เจต์ เป็นผู้ริเริ่มศึกษาพัฒนาการทางจริยธรรมของเด็ก และมีความคิดว่าพัฒนาการทางจริยธรรมของมนุษย์นั้น ขึ้นอยู่กับความฉลาดในการที่จะรับรู้ กฎเกณฑ์และลักษณะต่าง ๆ ทางสังคม ดังนั้น พัฒนาการทางจริยธรรมของบุคคล จึงขึ้นอยู่กับพัฒนาการทางสติปัญญาของบุคคลนั้น ๆ และได้แบ่งขั้นของการพัฒนาจริยธรรมของมนุษย์ ออกเป็นสามขั้นคือ

1. ขั้นก่อนจริยธรรม พัฒนาการขั้นนี้เริ่มตั้งแต่แรกเกิดจนถึง 2 ขวบ เด็กในวัยนี้ยังไม่มีความสามารถในการรับรู้สิ่งแวดล้อมอย่างละเอียด แต่มีความอยากร ความต้องการทางกาย ซึ่งต้องการที่จะได้รับการตอบสนอง โดยไม่คำนึงถึงกาลเทศะ เมื่อเด็กเริ่มมีความสามารถในการพูดก็จะเริ่มรับรู้สภาพแวดล้อม และบทบาทของตนเอง ต่อบุคคลอื่น
2. ขั้นยึดคำสั่ง พัฒนาการขั้นนี้อยู่ในช่วงอายุ 2 - 8 ปี เด็กจะมีความเกรงกลัวผู้ใหญ่ และเห็นว่าคำสั่งของผู้ใหญ่เป็นสิ่งที่เขาต้องทำตาม
3. ขั้นยึดหลักแห่งตน พัฒนาการขั้นนี้อยู่ในช่วงอายุ 8 - 10 ปี เพียเจต์เชื่อว่า เกิดขึ้นจากการพัฒนาทางสติปัญญาและจากประสบการณ์ในการมีบทบาทในกลุ่มเพื่อนด้วยกัน ความเกรงกลัวอำนาจภายนอกจะเป็นหลักภายในจิตใจของเด็ก เกี่ยวกับความยุติธรรม ซึ่งหมายถึงการแลกเปลี่ยนกัน และความเท่าเทียมกันของบุคคล ในช่วงอายุ 8 - 10 ปี เด็กที่อยู่ในสังคมปกติจะบรรลุถึงขั้นที่ 3 แต่ก็มีอาจมีเด็กบางคนพัฒนาช้ากว่านี้ หรือบางครั้งพัฒนาการหยุดชะงักอยู่ในขั้นที่ 2 เนื่องจากมีการขัดแย้งอย่างผิดปกติกของผู้อื่นเลี้ยงดู หรือสังคม หรือเกิดจากการขาดประสบการณ์ในกลุ่มเพื่อนก็ได้ (เดวิดสัน พันธุมภาวิน และ เทียมมา ประจวบฉณิก 2520 : 40 - 41)

ทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรมของ โคล เบอร์รี่

โคล เบอร์รี่ ได้ศึกษาพัฒนาการทางจริยธรรมโดยอาศัยทฤษฎีของ เพีย เจต์ เป็นพื้นฐาน และพบว่าพัฒนาการทางจริยธรรมของมนุษย์นั้นมิได้บรรลุจุดสมบูรณ์เมื่อบุคคลอายุได้ 10 ปี แต่จะพัฒนาไปอีกหลายขั้นตอน และสรุปว่า พัฒนาการทางจริยธรรมของมนุษย์นั้นมี 6 ขั้น อันของพัฒนาการทาง

จริยธรรมมีความสัมพันธ์กับอายุ และพัฒนาการทางสติปัญญา โคลเบอร์ก กำหนดชั้นของจริยธรรม โดยถือจากกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ว่า ในระดับอายุนี้ให้เหตุผลมีลักษณะแบบนี้ แต่ละชั้นจะแทนระบบความคิดซึ่งได้จากส่วนใหญ่ว่ามีกระบวนการความคิดทางจริยธรรมอย่างไร แต่ละชั้นยังเป็นส่วนหนึ่งของขั้นที่สูงขึ้นไป ขั้นที่สูงกว่าจะแสดงถึงความเข้าใจที่เหนือกว่า มีการรับรู้ที่กว้างขวางลึกซึ้ง และเป็นนามธรรมกว่า เน้นการแก้ปัญหาที่มีหลักเกณฑ์ มีเหตุผลมากกว่า พัฒนาการทางจริยธรรมทั้ง 6 ขั้นนี้ สดเป็น 3 ระดับ แต่ละระดับมี 2 ขั้น ดังปรากฏในตาราง 1

ตาราง 1 เหตุผลเชิงจริยธรรม 6 ขั้น ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ระดับ ในทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรมของโคลเบอร์ก

ขั้นการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม	ระดับของจริยธรรม
ขั้นที่ 1 หลักการหลบหลีกการลงโทษ (2 - 7 ปี)	1. ระดับก่อนกฎเกณฑ์ (2 - 10 ปี)
ขั้นที่ 2 หลักการแสวงหารางวัล (7 - 10 ปี)	
ขั้นที่ 3 หลักการทำตามผู้ใหญ่เห็นชอบ (10 - 13 ปี)	2. ระดับตามกฎเกณฑ์ (10 - 16 ปี)
ขั้นที่ 4 หลักการทำตามหน้าที่ของสังคม (13 - 16 ปี)	
ขั้นที่ 5 หลักการทำตามค่านิยมสูง 16 ปีขึ้นไป	3. ระดับเหนือกฎเกณฑ์
ขั้นที่ 6 หลักการยึดอุดมคติสากล	

ระดับ 1 คือระดับก่อนกฎเกณฑ์ (Preconventional Level) หมายถึง การตัดสินใจเลือกกระทำในสิ่งที่เป็นประโยชน์แก่ตนเอง โดยไม่คำนึงว่าจะเกิดแก่ผู้อื่น ในขั้นแรกสุด คือการมุ่งที่จะหลบหลีกมิให้ตนเองถูกลงโทษทางกาย เพราะกลัวความเจ็บปวดที่จะได้รับและยอมทำตามคำสั่งของผู้ใหญ่ เพราะเป็นผู้ที่มีอำนาจทางกายเหนือตน อันที่จริงคือการเลือกกระทำในสิ่งที่จะนำความพอใจมาให้ตนเท่านั้น เริ่มรู้จักการแลกเปลี่ยนแบบเด็ก ๆ คือเขาทำมาฉันทำไป เขาให้ฉันฉันก็ต้องให้เขา

ระดับ 2 คือระดับตามกฎเกณฑ์ (Conventional Level) หมายถึงการทำตามกฎเกณฑ์ของกลุ่มย่อย ๆ ของตนหรือทำตามกฎหมาย และคำสอน บุคคลที่ไม่จริยธรรมในระดับนี้ยังต้องอาศัยการควบคุมจากภายนอก แต่ก็มีความสามารถในการเอาใจเขามาใส่ใจเรา และสามารถที่จะแสดงบทบาททางสังคมได้ ในขั้นที่สาม บุคคลยังไม่เป็นตัวของตัวเอง มักคล้อยตามการชักจูงของผู้อื่นโดยเฉพาะเพื่อน อันที่จริงนี้บุคคลมีความรู้ถึงบทบาทหน้าที่ของตนในฐานะที่เป็นหน่วยหนึ่งในสังคม ถือว่าตนมีหน้าที่ทำตามกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ที่สังคมกำหนดหรือคาดหวัง

ระดับ 3 คือระดับเหนือกฎเกณฑ์ (Postconventional Level) หมายถึงการตัดสินใจขัดแย้งต่าง ๆ ด้วยการนำมารชิตรอง ยังใจด้วยตนเองและตัดสินใจไปตามแต่ละเห็นว่าสิ่งใดสำคัญมากกว่ากัน อันที่จริง คือ การเห็นความสำคัญของส่วนรวม ไม่พยายามรื้อถอนสิทธิของผู้อื่น สามารถควบคุมบังคับใจตนเองได้ การพบตนเองและต้องการให้ผู้อื่นเคารพตนเองด้วย ในขั้นที่หกซึ่งเป็นขั้นสูงสุด แสดงถึงการมีความรู้สำนึกนอกเหนือกฎเกณฑ์ในสังคมของตนและมีความยืดหยุ่นทางจริยธรรม เพื่อจุดหมายในอันปลายอันเป็นอุดมคติที่พึงปรารถนา (Kohlberg, 1973 : 376, 1975 : 32 - 33) นอกจากนี้ยังมีอุดมคติหรือคุณธรรมประจำใจซึ่งตรงกับหลักในทางพุทธศาสนาต่ออธิ ความละเอียดแก่ใจตนเองในการที่จะทำดี และปฏิเสธปฏิเสธความเกรงต่อบาป เพราะมีความเชื่อในหลักสำคัญที่ว่าความดีนั้น ถ้าบุคคลกระทำดีแล้วสิ่งจะไม่ถูกลงโทษจากผู้อื่น แต่ผู้กระทำความดีก็จะมีจิตใจสว่าง เป็นการได้รับโทษเช่นกัน (ตรง เตือน พันธุมหาวัน และเพ็ญแข ประคนปัจฉนิก 2520 : 43)

โคลเบอร์กเชื่อว่าพัฒนาการทางการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมนั้นจะดำเนินไปตามลำดับขั้น จากขั้นที่ 1 ผ่านไปแต่ละขั้นจนถึงขั้นที่ 6 จะข้ามขั้นไม่ได้ เพราะการให้เหตุผลในขั้นที่สูงขึ้นไปจะเกิดขึ้นได้ต้องมีความสามารถในการให้เหตุผลในขั้นที่ต่ำกว่าอยู่ก่อนแล้ว และเมื่อได้รับประสบการณ์ทางสังคมใหม่ ๆ หรือเข้าใจความหมายของประสบการณ์เก่า ๆ ได้ดีขึ้น จึงเกิดการเปลี่ยนแปลงทางความคิด เหตุผล ทำให้การให้เหตุผลในขั้นที่สูงมีมากขึ้นเป็นลำดับ

วิธีการในการส่งเสริมพัฒนาการทางด้านจริยธรรม ได้แก่ การให้ความรู้ในขั้นที่สูงขึ้น การให้แสดงบทบาท การใช้กลุ่มเพื่อให้เกิดการคล้อยตาม และการให้ตัวแบบที่ดี เป็นต้น

การให้ความรู้ในขั้นที่สูงขึ้น เริ่มจากพัฒนาการทางจริยธรรมของ เพียเจท์ โดยให้เหตุผลที่เหนือกว่าเหตุผลที่เด็กใช้ เมื่อเด็กได้รับเหตุผลใหม่ก็จะนำมา เปรียบเทียบกับเหตุผลเดิมของตน ซึ่งจะช่วยให้เด็กเกิดความรู้สึกขัดแย้ง หรือไม่สมดุลทางความคิดขึ้น ความไม่สมดุลนี้จะเป็นเครื่องกระตุ้นให้เด็กปรับปรุงโครงสร้างความคิดของตน เพื่อให้เกิดสมดุล และจะทำให้เด็กเข้าใจ และยอมรับเหตุผลในขั้นที่สูงกว่าได้

การให้แสดงบทบาท วิธีการนี้จะให้เด็กแสดงบทบาทเป็นตัวละครในเรื่องที่มีปัญหาขัดแย้งทางจริยธรรม ซึ่งจะทำให้เด็กมีความผูกพันใกล้ชิดกับปัญหา เพราะปัญหาของตัวเด็กในเรื่องเหมือนกับปัญหาของตน

การใช้กลุ่มเพื่อให้เกิดการคล้อยตาม วิธีนี้ใช้อิทธิพลของกลุ่มเพื่อสร้างจริยธรรมในระดับเดียวกัน เด็กวัยรุ่นจะยึดถือเพื่อนเป็นแบบอย่าง และคล้อยตามลักษณะของเพื่อนไปได้โดยง่าย เพราะกับเด็กที่มีช่วงอายุอยู่ในวัยรุ่น

การให้เลียนแบบจากแม่แบบ ใช้ตัวแบบแสดงพฤติกรรมต่าง ๆ ให้ผู้ถูกทดลอง เห็น เมื่อบุคคลเห็นแม่แบบแล้วจะทำตามพฤติกรรมตามแม่แบบหรือไม่ขึ้นอยู่กับลักษณะของแม่แบบ และผลที่เกิดขึ้นกับแม่แบบด้วย (ควง เตือน พันธุนาวัน และเชิญแข ประสานใจฉีก 2520 : 50 - 55)

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับจริยธรรมด้านความเชื่อเพื่อ

ความเชื่อเพื่อ หมายถึง ความรู้สึกอย่างหนึ่งภายในตัวบุคคลที่ไวต่อความต้องการช่วยเหลือบุคคลอื่น เมื่อได้พบกับสถานการณ์ที่ก่อให้เกิดความรู้สึกดังกล่าว บุคคลจะแสดงพฤติกรรมในทางที่ดี โดยการเสียสละ ก้าวส่างาย สิ่งของ เวลา หรือความสูญเสียส่วนตัว เพื่อช่วยเหลือและทำประโยชน์ให้ผู้อื่นได้รับความสุข และพ้นจากความลำบาก หรือให้ในสิ่งที่เขาต้องการ (นิภา บุญศรีสวัสดิ์ 2517 : 8 - 9 อ้างอิงมาจาก Rosenhan. 1972)

การวิจัยที่เกี่ยวกับสถานการณ์ที่ทำให้บุคคลแสดงพฤติกรรมแบบเชื่อเพื่อ การวิจัยที่สำคัญ ได้แก่ การวิจัยของรอลิงซ์ (นิภา บุญศรีสวัสดิ์ 2517 : 10 อ้างอิงมาจาก Rawlings. 1966 : 94 - 96) ซึ่งได้ทำการทดลอง เปรียบเทียบสถานการณ์สองอย่างคือ สถานการณ์ที่ทำให้บุคคลรู้สึกผิด (Guilt Feeling) และสถานการณ์ที่ทำให้บุคคลเกิดความรู้สึกรับผิดชอบที่จะต้องช่วยเหลือผู้ที่อ่อนแอกว่า โดยทำการทดลองกับนิสิตในมหาวิทยาลัย ผลการทดลองพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่เกิดความรู้สึกรับผิดชอบสูง จะมีพฤติกรรมแบบเชื่อเพื่อมากที่สุด

กรีนเบิร์ก (Greenberg. 1969 : 1960 - A) ศึกษาสถานการณ์ที่ก่อให้เกิดพฤติกรรมแบบเชื่อเพื่อ โดยทำการทดลองกับนักศึกษามหาวิทยาลัย จำนวน 130 คน การทดลองใช้วิธีการขอร้อง เพื่อทำให้กลุ่มตัวอย่างเกิดความรู้สึก 3 อย่าง คือให้เห็นความสำคัญของการให้ตอบแทนซึ่งกันและกัน (Reciprocity) ความรู้สึกที่ต้องรับผิดชอบต่อสังคม (Social Responsibility) และการกระทำความดีตามแบบอย่างที่ดี (Beneficent Model) ผลการทดลองพบว่า การขอร้องที่ทำให้เกิดความรับผิดชอบต่อสังคม จะทำให้บุคคลแสดงพฤติกรรมเชื่อเพื่อมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของรอลิงซ์, (Rawlings. 1966 : 94 - 95)

วอลเทอร์ (Walters. 1977 : 6761 - A) ได้ขอร้องนิสิตแสดงการช่วยเหลือบุคคลต่างชาติ พบว่าค่าใช้จ่ายของการช่วยเหลือที่เพิ่มขึ้นจะทำให้บุคคลแสดงพฤติกรรมแบบเชื่อเพื่อลดลง ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของกรีนเบิร์ก (Greenberg. 1969 : 1960 - A) ที่พบว่าเมื่อค่าใช้จ่ายของการช่วยเหลือมากขึ้นบุคคลจะแสดงความเชื่อเพื่อลดลง นอกจากนี้วอลเทอร์ยังพบอีกว่า ถ้าเป็นการช่วยเหลือในสถานการณ์ที่เสียสละน้อยแล้ว บุคคลมักจะแสดงพฤติกรรมแบบ

เอื้อเฟื้อโดยไม่หวังผลตอบแทนมากกว่าการแสดงพฤติกรรมเอื้อเฟื้อโดยไม่หวังผลตอบแทนจากการกระทำนั้น ซึ่งในที่นี้คือความสนใจ และการปมเชยจากอาจารย์ที่สอนอยู่

ริชาร์ด และเบร์โควิทซ์ (Richard and Berkowitz. 1966 : 227 : 232) ได้ทำการทดลองกับนิสิตในมหาวิทยาลัย เพื่อทดสอบสมมติฐานที่ว่าบุคคลที่เคยได้รับการช่วยเหลือมาก่อน จะเต็มใจช่วยเหลือตอบแทนมากกว่าบุคคลที่ไม่เคยได้รับการช่วยเหลือมาก่อน ผลการทดลองปรากฏว่ากลุ่มที่ได้รับการช่วยเหลือมาก่อนด้วยความเต็มใจของผู้ช่วยเหลือ จะแสดงพฤติกรรมแบบเอื้อเฟื้อมากกว่ากลุ่มที่เคยได้รับการช่วยเหลือโดยที่ผู้ช่วยเหลือไม่เต็มใจ และกลุ่มที่ไม่เคยได้รับการช่วยเหลือมาก่อน ซึ่งผลการทดลองนี้แสดงว่า การที่บุคคลสังเกตรามณ์ของผู้ที่เคยให้ความช่วยเหลือมาก่อน ถ้าพบว่า เป็นไปในทางที่ดีแล้วจะเป็นแรงเสริมให้บุคคลผู้นั้นแสดงพฤติกรรมแบบตอบแทน ซึ่งอโรนเฟรด (Aronfreed. 1968 : 103 - 123) เน้นว่าความสำคัญของการตอบสนองทางอารมณ์ที่กว้าง เจื้อนโง่จากการแสดงความช่วยเหลือของบุคคลอื่นในตอนแรก จะมีส่วนต่อการคงอยู่ของความเอื้อเฟื้อ แรงเสริมที่ละยั้งเสริมพฤติกรรมแบบเอื้อเฟื้อกัน ก็คือการที่เด็กหรือบุคคลได้สังเกตรามณ์หรือความรู้สึกของผู้ให้ความช่วยเหลือที่แสดงออกมาในขณะที่ให้การช่วยเหลือนั้นเป็นไปในทางที่ดี

บอนด์ (Bond. 1969 : 3454) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ของความเอื้อเฟื้อกับบุคลิกภาพด้านอื่น ๆ ของเด็กชั้นประถม โดยวัดลักษณะของความเอื้อเฟื้อจากการประเมินผลของครู และดูจากจำนวนคนที่กลุ่มตัวอย่างบริจาคเงินช่วยเหลือเด็กยากจน ผลการศึกษาพบว่า สำหรับเด็กชาย ความเอื้อเฟื้อสัมพันธ์ทางลบกับความรับผิดชอบทางสังคม และเด็กที่มีลักษณะ Guilt Neuroticism จะมีความเอื้อเฟื้อสูง นอกจากนี้ยังพบว่าสติปัญญาสัมพันธ์โดยตรงกับความเอื้อเฟื้อ และพบว่า เด็กหญิงมีลักษณะของความเอื้อเฟื้อมากกว่าเด็กชาย

ในปี 1948 เฟอร์เนอร์ (Furner. 1948 : 19) ได้ศึกษาเกี่ยวกับความเอื้อเฟื้อของเด็กรุ่น 9 - 16 ปี จำนวน 116 คน การวัดใช้แบบสอบถาม โดยให้อีกา มารดา ครู และนักสังคมสงเคราะห์เป็นผู้ประเมินลักษณะความเอื้อเฟื้อของเด็ก ผลการวิจัยปรากฏว่า ความเอื้อเฟื้อสัมพันธ์กับความดีทั้งในแง่จริยธรรม ความมั่นคงทางอารมณ์ และการปรับตัวทางสังคม

ฟรีดริคส์ (Friedrichs, 1960 : 496 - 508) ได้ศึกษาความเชื่อเพื่อของนิสิตมหาวิทยาลัย จำนวน 260 คน พบว่าผู้ที่ถูกประเมินว่าเป็นเพื่อนที่ดีและน่าคบหา คือผู้ที่มีความเชื่อสูง และพบว่าความสามารถในการเข้าสังคม และการยอมรับทางสังคมสัมพันธ์กับความเชื่อเพื่อโดยตรง

ริบอ (Ribal, 1963 : 311 - 321) ได้วิจัยโดยกระทำกับกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นนิสิตชายหญิงสองมหาวิทยาลัย จำนวน 194 คน พบว่าความเชื่อเพื่อสัมพันธ์ทางบวกกับความต้องการออกชน และความต้องการอยู่รวมกลุ่มหรือความสนิทสนม (Need for Affiliation) จะสัมพันธ์ทางลบกับความต้องการผลสัมฤทธิ์ (Need for Achievement) กับการแสดงอำนาจ (Dominance)

แคทเทล และฮาร์วิตซ์ (Cattell and Harowitz, 1952 : 103 - 117) ได้ศึกษาความเชื่อเพื่อของนักศึกษามหาวิทยาลัยจำนวน 60 คน โดยใช้แบบสอบถามลักษณะทางบุคลิกภาพ และพบว่าลักษณะแสดงตัว มีความสัมพันธ์สูงกับความเชื่อเพื่อ

การวิจัยที่เกี่ยวกับความเชื่อเพื่อในประเทศไทย

จากการศึกษาการวิจัยในประเทศไทยที่เกี่ยวกับระบบความสัมพันธ์ความเชื่อเพื่อ ปรากฏว่ามีผู้ทำการวิจัยไว้เพียง 2 การวิจัย และไม่พบการวิจัยที่แสวงหาวิธีการส่งเสริมพัฒนาการทางด้านนี้เป็นเพียงหาความสัมพันธ์ระหว่างความเชื่อเพื่อกับตัวแปรอื่น ๆ พอสรุปได้ดังนี้

ในปี 2517 นิภา บุญศิริสัสดี (นิภา บุญศิริสัสดี 2517 : 50) ได้ทำการวิจัยเรื่องความมั่นใจในใจของครู ความอยากรู้อยากเห็น ความเชื่อเพื่อ และเหตุผลของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 - 4 วิทยาลัยครูนครปฐม ผลการวิจัยปรากฏว่าความเชื่อเพื่อสัมพันธ์ทางบวกกับความมั่นใจในใจของครูของกลุ่มตัวอย่างในชั้นปีที่ 4 มากที่สุด และสรุปว่าความเชื่อเพื่อของบุคคลจะมีสูงขึ้นเมื่อเขามีประสบการณ์ที่สูงขึ้นนอกจากนี้ยังพบว่าความเชื่อเพื่อมีความสัมพันธ์ทางลบกับลักษณะเหตุผล

และในปีเดียวกัน วารินทร์ บ่วงสุวรรณ (วารินทร์ บ่วงสุวรรณ 2517 : 89) ได้ศึกษาเปรียบเทียบความเชื่อเพื่อของ เด็กที่ ด้ระดับความรักต่างกัน พบว่า เด็กที่ได้รับการรักมาก

มีความเชื่อเพื่อมากกว่า เด็กที่ได้รับความรักน้อย รวมทั้งความเชื่อเพื่อต่อผู้อื่น และความเชื่อเพื่อต่อพวกพ้องด้วย

นั่นคือ เด็กยิ่งได้รับความรักจากพ่อ แม่ มากเพียงไร ก็จะทำให้เด็กมีความเชื่อเพื่อแก่ผู้ที่อยู่ใกล้ชิดและคนอื่นมากขึ้นเพียงนั้น ผลที่พบนี้สอดคล้องกับการวิจัยของ ฮอฟแมน (Hoffman, 1970 : 284) ที่พบว่า การได้รับความรักจะทำให้เด็กมีความเชื่อเพื่อสูง ซึ่งทำให้เด็กมีพัฒนาการทางด้านจริยธรรมสูงด้วย

เอกสารการวิจัยเกี่ยวกับแม่แบบ

แม่แบบ หมายถึง กระบวนการของการเรียนรู้โดยการสังเกตในพฤติกรรมของผู้อื่นที่เป็นลักษณะของแต่ละคนหรือของกลุ่มก็ได้ ซึ่งเป็นพฤติกรรมที่มา เราหรือยีนส์ที่ค้นคิด หรือพฤติกรรมของตนได้ (Marlatt, 1975 : 117)

แม่แบบอาจสร้างขึ้นได้โดยใช้คำพูด การเขียน การแสดงด้วยภาพหรืออาจใช้ร่วมกันทั้งภาษาและภาพ การแสดงด้วยภาพ อาจสร้างแม่แบบในลักษณะของภาพยนตร์ โทรทัศน์ และโลตทัศน์ เป็นต้น ๗ โลตทัศน์วัสดุ เหล่านี้จะเป็นพาหนะที่สำคัญในการช่วยให้เกิดการเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ อย่างกว้างขวาง และจะเป็นประสบการณ์ที่ช่วยให้เด็กเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในทางที่ต้องการ (Bandura and Walter, 1963 : 49)

กระบวนการเรียนรู้จากแม่แบบนี้ แบนดูรา (Bandura, 1977 : 22 - 29) กล่าวว่า เป็นกระบวนการที่ซับซ้อนอันเกิดขึ้นจากการที่บุคคลได้เห็นพฤติกรรมจากผู้อื่น และพฤติกรรมนั้น ๆ จะยีนส์พฤติกรรมของเขาได้ ซึ่งเป็นกระบวนการเรียนรู้ด้วยการสังเกตอันประกอบด้วยองค์ประกอบสี่ประการคือ

1. ความสนใจ (Attentional Process) เป็นกระบวนการรับรู้ลักษณะสำคัญ ๆ ของแม่แบบไว้อย่างละเอียดโดยการสังเกต และสามารถสรุปรวบรวมสิ่งที่รับรู้มาได้อย่าง เป็นขั้นตอน

สิ่งที่อิทธิพลต่อกระบวนการของความสนใจในการเรียนรู้ด้วยการสังเกตนี้มีมากมาย เช่น ลักษณะของผู้สังเกตในด้านการรับรู้ การรวบรวม และแปลความหมายจากสิ่งที่ได้เห็นลักษณะ หรือการแสดงออกของแม่แบบ

2. การทรงจำ (Retention Process) เป็นกระบวนการของความจำ ซึ่งเป็น การรวบรวมพฤติกรรมของแม่แบบที่ได้สั่ง เกิดเห็นไว้ทุกครั้ง การทรงจำนั้นจะทำให้รับรู้ลักษณะที่ ซึ่งไว้นั้นอยู่ทั่วไป

3. การแสดงออก (Motor Reproduction Process) เป็นกระบวนการดัดแปลง ลักษณะนิสัย ซึ่งเป็นแม่แบบแห่งพฤติกรรมให้เป็นพฤติกรรมที่เหมาะสม กระบวนการนี้เกี่ยวข้องกับระบบ ของร่างกายและจิตใจ การเกิดพฤติกรรมขึ้นอยู่กับปริมาณการเรียนรู้จากการสั่ง เกิดและองค์ประกอบ ของทักษะที่ใช้เป็นประโยชน์ได้ การเรียนรู้พฤติกรรมจึง เป็นไปตามกระบวนการของแม่แบบ ซึ่งผู้เรียน จะค่อย ๆ ปรับพฤติกรรมของตนตามแบบที่ได้พบเห็น

4. การลงใจ (Motivational Process) เป็นกระบวนการที่แสดงให้เห็นความ แตกต่างระหว่างความรู้ที่ได้รับกับการแสดงออก มนุษย์ไม่ลงมือแสดงออกได้ตามที่รับรู้มาทั้งหมด จึงมักจะเลือกพฤติกรรมของแม่แบบ ซึ่งก่อให้เกิดผลดีตอบแทนมากกว่าพฤติกรรมที่ก่อให้เกิดผลเสีย ผู้สั่ง เกิดประ เนิ่นคุณค่าของพฤติกรรมของแม่แบบโดยการรับเอาสิ่งที่ตนพอใจไว้ และไม่ยอมรับสิ่งที่ตน ไม่เห็นด้วย

กระบวนการลงใจได้รับบทบาทสำคัญต่อการ เรียนรู้ด้วยการสั่ง เกิดแม่แบบที่ได้ลำดับการกระทำ อย่างใจอย่างหนึ่งแล้วซ้ำอีก จะก่อให้เกิดการเลียนแบบในผู้ซึ่งสั่ง เกิดการกระทำนั้น

ได้มีผู้ศึกษาเกี่ยวกับกระบวนการแม่แบบซึ่งมีลักษณะต่างกัน และผลการศึกษา พอสรุปได้ดังนี้

แมคเดวิด (McDavid. 1964 : 165 - 174) ทำการศึกษาถึงลักษณะของตัวแบบ ซึ่งมีอิทธิพลต่อการเลียนแบบของเด็กอนุบาล จำนวน 32 คน โดยผู้เรียนแม่แบบแสดงวิธีเล่นเครื่อง เล่น ชนิดหนึ่ง ผลปรากฏว่าลักษณะแม่แบบมีผลต่อความสามารถของเด็กอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และพบว่า กลุ่มทดลองที่ใช้แม่แบบมีความสามารถดีกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

บรุนเนอร์ โอลเวอร์ และกรันทฟิลด์ (Zimmerman and Rosenthal. 1974 : 35 citing Bruner, Olver and Greenfield. 1966 : 86 - 102) ทำการศึกษาถึง ลักษณะตัวแบบที่มีต่อความสามารถในการฟังคำถามของเด็กระดับประถมศึกษาตอนต้น โดยให้เด็กดู แม่แบบซึ่งแสดงวิธีการ เรืองกลาฟที่ถูกต้องจากบัตรภาพ 42 บัตร ผลการศึกษาพบว่า เด็กที่ดูแม่แบบมี ความสามารถแตกต่างจากเด็กที่ไม่ได้ดูแม่แบบอย่างมีนัยสำคัญ

โรเซนทอล และซิมเมอร์มัน (Rosenthal and Zimmerman. 1972 : 500 - 504) ได้ศึกษาถึงผลการใช้ขบวนการแม่แบบที่มีต่อความสามารถและการเปลี่ยนแปลงของ เด็กนักเรียน ในระดับเกรดสองจำนวน 128 คน ผลการทดสอบพบว่าแม่แบบทำให้ความสามารถของเด็กสูงขึ้น อย่างมีนัยสำคัญ

ซิมเมอร์มัน และเจฟเฟว (Zimmerman and Jaffe. 1977 : 773 - 778) ศึกษาถึงลักษณะของแม่แบบซึ่งมีผลต่อความสามารถในการเรียนของเด็กในระดับอายุ 6.8 ปี และ 8.6 ปี จำนวน 36 คน พบว่าความสามารถของเด็กแต่ละกลุ่มแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และกลุ่มที่ศึกษาจากแม่แบบมีความสามารถสูงกว่า

กรรณิการ์ สิทธิศักดิ์ ได้ทำการวิจัยเรื่องอิทธิพลของตัวแบบและการเสริมแรงที่มีต่อ พฤติกรรมการเปลี่ยนแปลงของเด็กระดับอนุบาล ผลการวิจัยพบว่าแม่แบบที่แสดงพฤติกรรมอย่างละเอียด และเป็นไปอย่างมีลำดับขั้น สามารถกระตุ้นให้ผู้สังเกตกระทำตามได้ดีกว่าแม่แบบที่แสดงพฤติกรรม อย่างซับซ้อนและไม่เป็นขั้นตอน ตัวแบบที่แสดงพฤติกรรมมีพฤติกรรมหนึ่งอย่างชัดเจน และละเอียด ทุกขั้นตอนจะเป็นเครื่องชักจูงที่มีคุณค่าสำหรับผู้สังเกต (กรรณิการ์ สิทธิศักดิ์ 2522 : 96)

และในปีเดียวกัน กาญจณี แก้วทนต์ (กาญจณี แก้วทนต์ 2522 : 34 - 35) ได้ทดลองใช้แม่แบบซึ่งเป็นสไลด์ประกอบคำบรรยาย จำนวน 19 ภาพ กับกลุ่มวัยรุ่นในสถานสงเคราะห์ บ้านศรีธรรมราช ซึ่งมีอายุ 13 - 16 ปี โดยเปรียบเทียบกลุ่มทดลองที่ได้ดู "แม่แบบ" กับกลุ่มควบคุม ที่เรียนจากการสอนตามปกติ ผลปรากฏว่ากลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ซึ่งแสดงว่าแม่แบบมีผลต่อการปรับพฤติกรรมของเด็กได้

ในปี 2524 ประเสริฐศรี เอื้อนครินทร์ (ประเสริฐศรี เอื้อนครินทร์ 2524 : 52 - 53) ได้ทำการวิจัยเรื่องการใช้เทคนิค "แม่แบบ" เพื่อพัฒนาจริยธรรมด้านความ ซื่อสัตย์ โดยใช้แม่แบบที่เป็นรูปสไลด์เพื่อการดูมีเสียงประกอบจำนวน 5 เรื่อง ปรากฏว่ากลุ่มทดลอง ที่ใช้แม่แบบมีจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์แตกต่างจากกลุ่มควบคุมที่ไม่ได้ใช้แม่แบบอย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติระดับ .01

เอกสารและการวิจัยเกี่ยวกับหุ่นเชิดมือ

หุ่นเป็นการแสดงมหรสพชนิดหนึ่งที่ใช้รูปจำลองคล้ายของจริง มีแต่โบราณในหลาย ๆ ประเทศของโลก เป็นการแสดงแทนตัวคน สิ่งมีชีวิตอื่น ๆ หรือแม้แต่สิ่งลึกลับในเทพนิยาย การเคลื่อนไหวของหุ่นจะอยู่ในความควบคุมของมนุษย์ที่เป็นผู้สร้างมันขึ้นมา มีหลักฐานโบราณเกี่ยวกับการแสดงหุ่นในหลายประเทศของโลก เช่น จีน ฮวา อินเดีย ญี่ปุ่น ฮิบต์ สหรัฐอเมริกา เม็กซิโก อิตาลี และไทย เป็นต้น (เกศินี โยติกเสถียร 2524 : 9)

การสร้างหุ่นแต่ละครั้งมีองค์ประกอบที่สำคัญคือ

1. ขนาด จะสร้างให้มีขนาดใหญ่โตเพียงใดก็ได้ แต่สัดส่วนที่ได้ขนาด โดยเฉลี่ยประมาณ 1/3 ของขนาดมนุษย์ ความโดดเด่นกับระหว่างคนกับสัตว์ ในเรื่อง เป็นสิ่งที่ต้องคำนึงถึง แต่ก็ไม่เลื่อมไป ทั้งนี้เพราะการสร้างหุ่นในแต่ละเรื่องผู้สร้างย่อมมีวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายต่างกันออกไป

2. ส่วนที่ต้องการเน้นเป็นพิเศษ ในตัวหุ่นแต่ละตัวจะมีลักษณะที่ทำให้ผู้ดูรู้สึกขบขันหรือสงสัยของตัวหุ่นได้ เช่น ใบหน้าของนางสาวรับต้อง เข้มโหดกว่าใบหน้าของนางเอก

3. ศึกษาแหล่งกำเนิดของหุ่นประเภทต่าง ๆ ที่เคยมีมาในโลก เพื่อเรียนรู้ถึงวิธีการทำหัว เครื่องแต่งกาย ลำตัว การเปิดอก การเขียน หน้าตาที่เน้นความรู้สึกของตัวหุ่น

หุ่นแบ่งเป็นประเภทใหญ่ ๆ ได้สี่ประเภท คือ

1. หุ่นเงาหรือหนังตลุง (Shadow Puppet) เป็นหุ่นที่ทำจากหนังหรือกระดาษแข็ง ฉาบเขียนหรือส่ายย้อมต่อเข้ากับส่วนของร่างกายที่ต้องการ ให้เคลื่อนไหวได้ ผู้เชิดเชิดจากด้านหลังของจอ

2. หุ่นมือ (Hand Puppet) เป็นหุ่นเชิดโดยใช้นิ้ว 3 นิ้ว คือนิ้วหัวแม่มือ นิ้วชี้ และนิ้วกลาง หรือนิ้วก้อย โดยใช้นิ้วสอดไว้ที่หัวหุ่น ส่วนนิ้วกลางและนิ้วหัวแม่มือสอดไว้ที่แขน หุ่นประเภทนี้มีแต่หัว และแขนเท่านั้น บางครั้งอาจมีขาด้วยก็ได้

3. หุ่นเชิด (Rod Puppet) เป็นหุ่นเชิดด้วยไม้หรือสายเชือกสอดจากข้างล่างของตัวหุ่น การสร้างหุ่นประเภทนี้ทำได้หลายวิธี ขึ้นอยู่กับว่าบทละครนั้น ๆ ต้องการให้หุ่นช่วยอะไรของร่างกายเคลื่อนไหว

4. หุ่นชัก (Marionette) เป็นหุ่นที่ชักจากข้างบนของตัวหุ่นโดยมีเชือกหรือลวดเล็ก ๆ ห้อยระโยงระยางตามส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย เวลาชักก็โยกไปข้างบนหรือเชื่อมกับเชือกหรือลวดแล้วแต่ว่าต้องการให้ขยับจะส่วนไหนเคลื่อนที่ หุ่นประเภทนี้มีความสวยงาม และเหมือนคนจริง ๆ มากที่สุด แต่มีข้อเสียที่ว่าใช้เวลาในการสร้างและหัดชักนาน ค่าใช้จ่ายสูง

จากประเภทของหุ่นที่กล่าวมานี้ หุ่นมือเป็นหุ่นที่ง่ายและเหมาะต่อการนำไปใช้ประโยชน์ในด้านการศึกษามาก ทั้งนี้เพราะวัสดุที่ใช้ร่างกาย การฝึกฝน การเปิด การพากย์ ก็ไม่ยากหรือใช้เวลามากอย่างหุ่นชนิดอื่น ถ้ามองในแง่การใช้หุ่นเป็นส่วนประกอบหนึ่งที่จะนำมาใช้แก้ปัญหาด้านการเรียนของเด็ก หุ่นมือจะเหมาะสมที่สุดด้วยเหตุผลดังกล่าวเช่นกัน (เกศินี โชติกุลเสกขร 2524 : 19 - 23)

(หุ่นเป็นสื่อการเรียนที่ได้รับความนิยมมากในแง่ของความคิด ภาววิทย์ชัยนิกของ เด็ก เพราะมันเป็นช่องทางของเด็กเล็ก ๆ ที่หุน่มาถึงใจไปที่ตัวหุ่น แต่ความจริงก็เกิดตัวเอง เขาก็ตัวไหนแหละคือตัวหุ่น (ฉวี ถูกรโยธิน 2522 : 23))

ประโยชน์ที่ได้จากการแสดงหุ่นมีมากมายหลายด้าน ทั้งในด้านให้ความสนุกสนานบันเทิงใจ ให้การศึกษาแก่เยาวชน ใช้ในการบำบัดผู้ป่วยบางประเภทดังตัวอย่างรายการโทรทัศน์ชื่อรายการ Sesame street ซึ่งช่วยให้เด็กเรียนเข้าเรียนได้ก็เหมือนกับเด็กเรียนที่ นรีวิเด็กปกติ เป็นวิธีที่ทำให้เด็กเรียนด้วยความสนุกสนาน และเป็นสื่อ กระทั่งรางวัลวิชาการของ เม็กซิโกใช้การแสดงหุ่นเพื่อให้ความรู้แก่มวลชน รายการต่าง ๆ เหล่านี้ถูกส่งไปตามโรงรับชมและหมู่บ้านห่างไกล เป็นต้น นอกจากนี้การแสดงหุ่นจะให้ผลแก่ผู้ดูที่เป็นเด็กอย่างมหาศาลในแง่ของการรู้จักการกระทำ เช่น ในกรณีของเด็กไม่ยอมแต่งตัว ไม่ยอมอาบน้ำ ไม่ยอมนั่งกระโถน ไม่ยอมไปโรงเรียน หรือมีปัญหาด้านการเรียน เช่น การอ่านเขียน ผู้สร้างต้องผูกเรื่องที่สามารถทำให้เด็กมองเห็นผลตล่เลี่ยนที่เกิดจากพฤติกรรมนั้น ๆ แก่หุ่นในขณะแสดงอย่างเด่นชัด ทำให้เกิดความรู้สึกกลัวหรือกระทำได้ เช่น นิพิตวราโก ทดลองใช้ทางการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร แสดงละครหุ่นเรื่อง "หนูน้อยรักสวย" เมื่อปลายปี 2512 ซึ่ง เป็นเรื่องผลเสียของการไม่รักษาหน้า ทำให้หื่นเสีย โดยแสดงให้เห็นให้เห็นว่าเมื่อกำลังทำอะไรอย่างชัดเจน และน่ากลัว ให้เด็กอนุบาล 2

โรงเรียนอนุบาลมณฑลพิษณุ จำนวน 120 คน ตูมสปรากฎว่าเด็กมีความตื่นตัวเห็นแมงกินทึน
บางคนจะปิดปากตนเอง บางคนอ้าปากค้าง บางคนรีบสับฟันตนเอง เพื่อให้แน่ใจว่าฟันยังคงอยู่
จากข้อมูลย้อนกลับจากทางบ้าน เด็กที่ดูการแล่ง 85% ใช้ยาสีฟันที่ผู้แจกให้ส่งการแล่งจบทั้ง
ก่อนนอนและตื่นนอน เพราะมีความเชื่อว่าผลเสียจะเกิดกับตน (เกดนิ โชติกเสถียร 2524 :
15 - 16)

จากเอกสารการวิจัยที่เกี่ยวกับจริยธรรมด้านความเชื่อเพื่อวิธีการในการพัฒนาจริยธรรม
การใช้แม่แบบเพื่อปรับปรุงพฤติกรรมต่าง ๆ ตลอดจนคุณสมบัติที่ดีของหุ่นเชิดมือดังกล่าว ผู้วิจัย
ต้องการที่จะศึกษาว่าคุณลักษณะของหุ่นเชิดมือเมื่อนำมาใช้เป็นแม่แบบเพื่อพัฒนาจริยธรรมด้านความ
เชื่อเพื่อของเด็กในชั้นประถมศึกษาแล้ว ผลของการใช้หุ่นเชิดมือเป็นแม่แบบจะส่งผลต่อการพัฒนา
จริยธรรมด้านความเชื่อเพื่อได้หรือไม่เพียงใด

สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า

เด็กที่ได้รับการสอนด้วยแม่แบบที่เป็นหุ่นเชิดมือ จะมีพัฒนาการทางจริยธรรมด้านความเชื่อเพื่อ
สูงกว่าเด็กที่ได้รับการสอนตามปกติ

วิธีดำเนินการทดลอง

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลองครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนวัดปากคลอง (ศุภราชสัณฐิก) จังหวัดเพชรบุรี จำนวน 30 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

การแบ่งกลุ่มตัวอย่าง

ในกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน นำมาแยกออกเป็นสองกลุ่ม กลุ่มละ 15 คน เป็นกลุ่มทดลองหนึ่งกลุ่ม และกลุ่มควบคุมหนึ่งกลุ่ม โดยวิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) อีกครั้งหนึ่ง ซึ่งแสดงในตาราง 2

ตาราง 2 จำนวนสมาชิกในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

กลุ่มตัวอย่าง เพศ	กลุ่มทดลอง	กลุ่มควบคุม	รวม
หญิง	8	9	17
ชาย	7	6	13
รวม	15	15	30

เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง

ในการทดลองครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้เครื่องมือในการทดลองดังนี้

1. หุ่นเชิดมือ (Hand Puppet) โดยดำเนินการดังนี้

1.1 เขียนบทละครหุ่น ในเนื้อหาที่ส่งเสริมพัฒนาการทางจริยธรรมด้านความเชื่อ เพื่อ
โดยดัดแปลงจากนิทานหรือเรื่องเล่า (Folklore) ความยาวเรื่องละประมาณ 10 นาที จำนวน
5 เรื่อง โดยใช้ไผ่ป่นทำก่อกำเนิดหุ่นละครไว้

1.2 ออกแบบสร้างหุ่นเชิดมือ ให้มีตัวละครสอดคล้องกับบทละครในข้อ 1.1

2. แบบทดสอบวัดการให้เหตุผลเชิงจริยธรรม เป็นแบบทดสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยมี
จุดมุ่งหมายเพื่อวัดการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความเชื่อเพื่อก่อนและหลังการดูหุ่นเชิดมือ
ลักษณะแบบทดสอบเป็นชนิดเลือกตอบมี 4 ตัวเลือก ตามระดับการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมตาม
แนวคิดของโคลเบอร์ก ชั้นที่ 1 ถึงชั้นที่ 4 จำนวน 10 ข้อ ดังตัวอย่าง

(0) ถ้าหนูขโมย 1 อัน น้องของหนูมาเล่นด้วยและขโมยขนม หนูจำเป็นต้องแบ่งให้
เพราะ

_____ ถ้าไม่แบ่งให้น้องจะร้องไห้และหนูจะถูกแม่ตี

_____ กราวต่อไปถ้าน้องจะได้แบ่งให้หนูบ้าง

_____ พี่คนอื่น ๆ ก็แบ่งให้น้องเหมือนกัน

_____ เป็นพี่แล้วน้องมาขอควรแบ่งให้น้อง

เกณฑ์การให้คะแนน แบบทดสอบแต่ละข้อมี 4 ตัวเลือก ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดให้ตรงกับ
ชั้นการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมจากชั้นที่ 1 ถึงชั้นที่ 4 ในการตอบ ผู้ถูกทดสอบเลือกได้เพียง
ข้อความเดียวใน 4 ข้อความ ด้วยการขีดเครื่องหมาย ✓ หน้าข้อความนั้น ถ้าตรงกับชั้นที่ 4 ให้
คะแนน 4 คะแนน ชั้นที่ 3 ให้ 3 คะแนน และลดลงตามลำดับ จนถึงชั้นที่ 1 ให้ 1 คะแนน
ดังนั้น คำถามแต่ละข้อ ผู้ตอบจะได้คะแนนในช่วง 1 - 4 คะแนน

3. การวิเคราะห์เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง

3.1 นักผู้เฝ้ามือ และบทละครที่สร้างขึ้นไปปรึกษาผู้เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีทางการศึกษา เพื่อปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือครั้งแรก

3.2 นำเครื่องมือไปทดสอบกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนวัดในกลาง และโรงเรียนวัดสังฆาราม จำนวน 100 คน

3.3 นำแบบทดสอบมาตรวจให้คะแนนตามวิธีการและเกณฑ์การให้คะแนน แล้วนำมาหาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ โดยนำคะแนนมาเรียงลำดับจากคะแนนมากที่สุดไปถึงน้อยสุด แล้วนำมาเพียง 25 เปอร์เซนต์ ของคะแนนสูงสุดและต่ำสุดมาวิเคราะห์รายข้อ โดยใช้ t-test (Ferguson. 1971 : 152) ดังรายละเอียดในตาราง 3

ตาราง 3 ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อของแบบทดสอบการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความเชื่อเพื่อ

ข้อ	กลุ่มสูง		กลุ่มต่ำ		t
	$\bar{X}_1$	S_1^2	$\bar{X}_2$	S_2^2	
1	3.52	0.76	1.3	1.25	6.0670**
2	3.40	0.6666	1.43	0.51	3.8601**
3	3.3	0.3333	2.2	1.1666	6.5386**
4	3.4	0.5	2.16	1.14	4.8418**
5	3.36	1.1566	1.72	1.2933	5.2429**
6	3.32	1.2266	1.76	1.1066	5.1080**
7	3.2	0.3333	1.96	0.8733	4.7491**
8	3.24	0.6066	1.76	0.94	5.9557**
9	3.6	0.75	1.72	0.6266	3.0170**
10	3.64	0.3233	2.24	1.1066	5.8601**

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 3 แสดงให้เห็นว่า แบบทดสอบฉบับนี้มีค่าอำนาจจำแนกสูง คือ มีค่า t -test) ตั้งแต่ 4,7491 ถึง 8,8601

3.4 นำผลจากการตอบแบบทดสอบการให้เหตุผลเชิง จริยธรรมด้านความเชื่อเพื่อ ของนักเรียน จำนวน 100 คน มาคำนวณหาค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟา (Coefficient Alpha) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0,7746

การดำเนินการทดลอง

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง โดยใช้การวิจัยแบบ Pretest-Posttest Control Group Design

วิธีการทดลองมีลำดับดังนี้

1. การทดลองครั้งแรก (Pretest) ทำการทดสอบกับทั้งสองกลุ่ม โดยใช้แบบทดสอบ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น และวิเคราะห์ผลภาพย้อนทดสอบแล้ว
2. ดำเนินการทดลอง ดำเนินการทดลองโดยการให้กลุ่มทดลองดูหุ่น สัปดาห์ละ 1 ครั้ง ครั้งละ 1 เรื่อง เรื่องละประมาณ 10 นาที จำนวน 5 เรื่อง ส่วนกลุ่มควบคุมให้เรียนรู้จากการสอนตามปกติ
3. การทดลองครั้งหลัง (Posttest) ใช้แบบทดสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นไปทดสอบอีกครั้ง กับกลุ่มตัวอย่างทั้งสอง ภายหลังจากกลุ่มทดลองดูหุ่นเชิดมือ 5 ครั้งแล้ว
4. นำแบบทดสอบทั้งสองครั้งมาตรวจให้คะแนนและนำคะแนนที่ได้จากการทดสอบมา วิเคราะห์ตามวิธีการทางสถิติต่อไป

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน

1.1 หาค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean) โดยใช้สูตร (Guildford. 1950 : 44)

$$\bar{X} = \frac{\Sigma X}{N}$$

1.2 หาค่าความแปรปรวนของคะแนน (Variance) โดยใช้สูตร (Ferguson. 1971 : 62)

$$S^2 = \frac{N \Sigma X^2 - (\Sigma X)^2}{N(N-1)}$$

2. สถิติสำหรับการวิเคราะห์คุณภาพของเครื่องมือ

2.1 หาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อของแบบทดสอบการให้เหตุผลเชิงจรรยาบรรณด้านความเชื่อเพื่อ โดยใช้สูตร (Ferguson. 1971 : 152)

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{S_1^2}{N_1} + \frac{S_2^2}{N_2}}}$$

2.2 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ โดยใช้สูตร (อนันต์ ศรีโสภา 2520 : 55 - 56)

$$r = \frac{n}{n-1} \left(1 - \frac{\Sigma \sigma_i^2}{\Sigma \sigma_x^2} \right)$$

3. สถิติสำหรับการวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์

3.1 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยระหว่างก่อนและหลังการทดลอง โดยใช้ t-test (ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ 2522 : 220)

$$t = \frac{\Sigma D}{\sqrt{\frac{n \Sigma D^2 - (\Sigma D)^2}{n-1}}}$$

3.2 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยที่เพิ่มขึ้นระหว่างกลุ่มทั้งสอง โดยใช้ t-test

(ล้วน ส่ายยศ และ ธีรภณ ส่ายยศ 2522 : 217)

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{(n_1 - 1)S_1^2 + (n_2 - 1)S_2^2}{n_1 + n_2 - 2} \left(\frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2} \right)}}$$

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

N	แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน	คะแนนเฉลี่ย
s^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนน
D	แทน	ความแตกต่างของคะแนนแต่ละคู่
n	แทน	จำนวนคู่

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ดำเนินตามลำดับขั้นดังนี้

1. ค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนจากแบบทดสอบวัดการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความ
เชื่อเพื่อก่อนการทดลอง
2. ค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนจากแบบทดสอบวัดการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความ
เชื่อเพื่อหลังการทดลอง
3. วิเคราะห์ความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยระหว่างกลุ่มก่อนการทดลอง
4. วิเคราะห์ความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มทดลอง
5. วิเคราะห์ความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มควบคุม
6. วิเคราะห์ความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยระหว่างกลุ่มหลังการทดลอง

1. ค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนจากแบบทดสอบวัดการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความ
เชื่อเพื่อการก่อนการทดลอง

ตาราง 4 ค่าสถิติพื้นฐานของแบบทดสอบวัดการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความเชื่อเพื่อการ
การทดลอง

กลุ่มตัวอย่าง	N	$\bar{X}$	S^2
กลุ่มทดลอง	15	22.0666	2.8900
กลุ่มควบคุม	15	23	3.3594

จากตาราง 4 แสดงว่านักเรียนในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม มีคะแนนเฉลี่ยที่ได้จาก
แบบทดสอบไม่แตกต่างกันมากนัก

2. ค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนจากแบบทดสอบวัดการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความ
เชื่อเพื่อหลังการทดลอง

ตาราง 5 ค่าสถิติพื้นฐานของแบบทดสอบวัดการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความเชื่อเพื่อหลัง
การทดลอง

กลุ่มตัวอย่าง	N	$\bar{X}$	S^2
กลุ่มทดลอง	15	33.9333	3.3051
กลุ่มควบคุม	15	26.6	5.4221

จากตาราง 5 แสดงว่า หลังจากการทดลองใช้หุ่นเปิดมือเป็นแม่แบบแล้ว นักเรียนในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม มีคะแนนเฉลี่ยเป็น 33.9333 และ 26.6 ตามลำดับ ซึ่งแตกต่างกันมากขึ้น โดยกลุ่มทดลองมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นสูงกว่า

3. วิเคราะห์ความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยระหว่างกลุ่มก่อนการทดลอง

ตาราง 6 การวิเคราะห์ความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยระหว่างกลุ่มก่อนการทดลอง

กลุ่มตัวอย่าง	N	$\bar{X}$	S^2	t
กลุ่มทดลอง	15	22.0666	2.8900	1.4462
กลุ่มควบคุม	15	23.0	3.3594	

จากตาราง 6 แสดงว่าก่อนการทดลองใช้หุ่นเปิดมือเป็นแม่แบบนักเรียนในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม มีคะแนนเฉลี่ยแตกต่างกันอย่างไรไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

4. วิเคราะห์ความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มทดลอง

ตาราง 7 การวิเคราะห์ความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มทดลอง

	N	ΣD	ΣD^2	t
กลุ่มทดลอง	15	178	2289	12.935334

***มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 7 แสดงว่าหลังจากการทดลองใช้หุ่นเชิดมือเป็นแม่แบบแล้ว คะแนนเฉลี่ย
หลังการทดลองของกลุ่มทดลองสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

5. วิเคราะห์ความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มควบคุม

ตาราง 8 การวิเคราะห์ความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มควบคุม

	N	ΣD	ΣD^2	t
กลุ่มควบคุม	15	53	519	2.8112**

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 8 แสดงว่า หลังจากการทดลองใช้หุ่นเชิดมือเป็นแม่แบบแล้ว คะแนนเฉลี่ย
หลังการทดลองของกลุ่มควบคุมสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ
.01

6. วิเคราะห์ความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยระหว่างกลุ่มหลังการทดลอง

ตาราง 9 การวิเคราะห์ความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยระหว่างกลุ่มหลังการทดลอง

กลุ่มตัวอย่าง	N	$\bar{X}$	S^2	t
กลุ่มทดลอง	15	33.9333	3.3051	9.6149**
กลุ่มควบคุม	15	26.6	5.4221	

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 9 แสดงว่า หลังจากการทดลองใช้หุ่นเชิดมือเป็นแม่แบบแล้ว คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

บทที่ 5

บทย่อ สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอนะ

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

เพื่อศึกษาผลการใช้หุ่นเชิดมือเป็นแม่แบบในการพัฒนาจริยธรรมด้านความเชื่อเพื่อของนักเรียน
ในชั้นประถมศึกษา

สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า

เด็กที่ได้รับการสอนด้วยแม่แบบที่เป็นหุ่นเชิดมือ จะมีได้มาจากการทางจริยธรรมด้านความเชื่อเพื่อ
สูงกว่าเด็กที่ได้รับการสอนตามปกติ

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2
โรงเรียนวัดปากคลอง (คุุทธยาธิบอุทิศ) จังหวัดเพชรบุรี จำนวน 30 คน ซึ่งเลือกมาโดยวิธีสุ่ม
อย่างง่าย (Simple Random Sampling)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

2.1 แม่แบบที่เป็นหุ่นเชิดมือ (Hand Puppet)

2.2 แบบทดสอบวัดการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความเชื่อเพื่อ จำนวน 10 ข้อ
แต่ละข้อมี 4 ตัวเลือก

การดำเนินการทดลอง

1. นำแบบทดสอบวัดการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความเชื่อเพื่อไปทำการทดสอบกับ
กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมที่เลือกไว้แล้ว

2. ดำเนินการทดลองใช้แบบที่เป็นรูปเขียนมือ โดยให้กลุ่มทดลองดูหุ่นเขียนมือ สัปดาห์ละ 1 ครั้ง ครั้งละ 1 เรื่อง เรื่องละประมาณ 10 นาที จำนวน 5 เรื่อง ส่วนกลุ่มควบคุมให้เรียนรู้จากการสอนตามปกติ
3. นำแบบทดสอบวัดการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความเชื่อเพื่อ ไปทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่ม อีกครั้งหนึ่ง ภายหลังจากการดูหุ่นเขียนมือครบ 5 ครั้งแล้ว
4. นำคะแนนที่ได้จากการทดสอบมาวิเคราะห์ตามวิธีการทางสถิติ

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

จากการทดลอง เมื่อนำคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมจากการทดสอบครั้งแรก มาวิเคราะห์ ปรากฏว่าคะแนนเฉลี่ยของทั้งสองกลุ่มแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อนำผลจากการทดสอบหลังการทดลองมาวิเคราะห์ ปรากฏว่าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากการทดสอบก่อนและหลังการทดลอง เมื่อนำคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มทดลองมาวิเคราะห์ ปรากฏว่าคะแนนเฉลี่ยหลังการทดลองสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ส่วนกลุ่มควบคุม เมื่อนำคะแนนเฉลี่ยก่อนและหลังการทดลองมาวิเคราะห์ ปรากฏว่าคะแนนเฉลี่ยหลังการทดลองสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อภิปรายผล

จากการศึกษากลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่มในการทดสอบครั้งแรกแล้วนำคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมาวิเคราะห์ ปรากฏว่าทั้งสองกลุ่มมีคะแนนเฉลี่ยแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ หลังจากเสร็จสิ้นการทดลองได้ทำการทดสอบอีกครั้งหนึ่ง แล้วนำคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มทดลองครั้งแรกและครั้งหลังมาวิเคราะห์ปรากฏว่า คะแนนเฉลี่ยหลังการทดลองสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนกลุ่มควบคุมได้นำคะแนนครั้งแรกและครั้งหลังมาวิเคราะห์เช่นกัน ปรากฏว่าคะแนนเฉลี่ยหลังการทดลองสูงกว่าคะแนนเฉลี่ย

ก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเมื่อนำคะแนนเฉลี่ยหลังการทดลองของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมาวิเคราะห์ ปรากฏว่าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ แสดงว่า การใช้อุ่นเข็ดมือเป็นแม่แบบมีผลต่อการพัฒนาจริยธรรมด้านความเชื่อเพื่อของนักเรียน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้แสดงให้เห็นว่าการใช้อุ่นเข็ดมือเป็นแม่แบบสามารถพัฒนาจริยธรรมด้านความเชื่อเพื่อได้ จึงควรส่งเสริมให้มีการใช้อุ่นเข็ดมือเป็นแม่แบบเพื่อพัฒนาจริยธรรมด้านความเชื่อเพื่อในโรงเรียน

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรทดลองใช้อุ่นเข็ดมือเป็นแม่แบบเพื่อพัฒนาจริยธรรมด้านอื่น ๆ

2.2 ควรมีการทดลองใช้อุ่นเข็ดมือเป็นแม่แบบเพื่อพัฒนาจริยธรรมด้านความเชื่อเพื่อกับกลุ่มนักเรียนในวัยอื่น ๆ

2.3 ควรมีการติดตามผลในระยะยาว หลังจากเสร็จสิ้นการทดลองไปแล้ว เพื่อดูว่าจริยธรรมของเด็กที่ได้รับการพัฒนาไปแล้ว ยังติดฝังอยู่กับเขามากน้อยเพียงใด

2.4 ควรทดลองโดยใช้เวลาในการดูหุ่นเข็ดมือให้แตกต่างกัน เพื่อศึกษาว่าผลจะแตกต่างกันหรือไม่

2.5 คนตรีที่ใช้ประกอบบทละครหุ่นในทุกช่วงชั้น ควรจะยาวประมาณ 20 - 25 วินาที และต้องเลือกเพลงให้เหมาะสมกับเนื้อเรื่อง เพราะดนตรีจะช่วยสร้างอารมณ์ บรรยากาศ บรรยายฉาก หรือทำให้การแสดงมีชีวิตชีวามากยิ่งขึ้น และเมื่อตัวละครเริ่มเล่นบท ก็ค่อย ๆ ลดเสียงลงและจางหายไปในช่วงที่สุด

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรณีการ ลีทริกซ์ดี อิทธิพลของตัวแบบและการเสริมแรงที่มีต่อพฤติกรรมการเปลี่ยนแปลงของเด็ก
ระดับอนุบาล ปริญญาโท กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2522,
56 หน้า อัดสำเนา
- กาญจน์ แก้วกนก การใช้เทคนิค "แม่แบบ" เพื่อเปลี่ยนพฤติกรรมแห่งตนของเด็กวัยร่นใน
สถานสงเคราะห์บ้านศรีธรรมราช ปริญญาโท กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร 2522, 86 หน้า อัดสำเนา
- ก่อ สวัสดิพานิชย์ "การวางโครงการโรงเรียนเพื่อส่งเสริมจริยศึกษา" มิตรครู 1 : 7
กันยายน 2522
- เกศินี โชติกละอิม หุ่นเชิดมือ สุริยาสาลง 2524, 111 หน้า
- ฉวี ศุภโรบิน "การใช้หุ่นและหน้ากากในการสอน" มิตรครู 2 : 23 สิงหาคม 2522
- ชวาล แพทย์กุล เทคนิคการวัดผล วัฒนาพานิช 2508, 452 หน้า
- ดวงเดือน พันธุมนาวิน และ เพี้ยแซ ประจวบฉนิก จริยธรรมของเยาวชนไทย
สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2520, 344 หน้า
"แนวทางการวิจัยการประณศึกษาเพื่อพัฒนาสังคมเด็กไทย" การวิจัยทางการศึกษา
8 : 12 - 19 มิถุนายน 2521
- ดวงเดือน พันธุมนาวิน "จริยธรรมในสังคมไทยในทัศนะของนักพฤติกรรมศาสตร์" เอกสาร
ประกอบคำบรรยายเรื่องจริยธรรมในสังคมไทย ๒ สถาบันเทคโนโลยีแห่งเอเชีย กรุงเทพฯ
23 เมษายน 2522, 13 หน้า อัดสำเนา
- นิภา บุญศรีสวัสดิ์ การศึกษาความมั่นใจใจของครู ความอยากรู้อยากเห็น ความเชื่อเพื่อ และ
เหตุผลของนักศึกษาปีที่ 1 - 4 วิทยาลัยครูนครปฐม ปริญญาโท กศ.ม. วิทยาลัย
วิชาการศึกษา ประสานมิตร 2517, 71 หน้า อัดสำเนา
- บรรพต วีระชัย "ความมั่นคงแห่งชาติและกำลังอำนาจของชาติ" รัฐาภิรักษ์ 17(4) :
107 - 126 ตุลาคม-ธันวาคม 2518

ประเสริฐศรี เอื้อนครินทร์ การทดลองใช้เทคนิค "แม่แบบ" เพื่อพัฒนาจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์

ปริญญาณิพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2524, 71 หน้า ชัดสำเนา
พยอม อังคตานุวัฒน์ จิตวิทยาพัฒนาการเด็ก อมรินทร์การพิมพ์ 2521, 90 หน้า

บุพผา จุตมศักดิ์ "ในแผ่นดินไทย" มิตรครุ 2 : 28 สิงหาคม 2522

ราชเลขาธิการ, สำนัก พระบรมราชโองการพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช

พระราชทานเนื่องในปีเด็กสากล มิตรครุ 2 : 5 มกราคม 2522

ล้วน ล้ายยศ และ อังคณา ล้ายยศ สถิติวิทยาทางการศึกษา พิมพ์ครั้งที่ 2 วัฒนาพานิช
2522, 276 หน้า

วารินทร์ ม่วงสุวรรณ ความสัมพันธ์ระหว่างกรอบการเรียนรู้ดูถูกแบบให้ความรักและแบบควบคุม
ความเชื่อเพื่อและวิโยทางสังคม ปริญญาณิพนธ์ กศ.ม. วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร
2517, 189 หน้า ชัดสำเนา

วิชากร, กรม หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 กรุงเทพฯ 2521, 426 หน้า

อนันต์ ศรีโสภา การวัดผลและประเมินผลการศึกษา ไทยวัฒนาพานิช 2520, 251 หน้า

Aronfreed, Justin. "The Socialization of Altruistic and Sympathetic Behavior : Some Theoretical and Experimental Analysis," in Altruism and Helping, Behavior. p. 103 - 23 New York, Academic Press, 1970.

Bandura, Albert. Social Learning Theory. New Jersey, Prentice Hall, 1977. 247 p.

Bandura, A., Dorothea Ross and Shiela A. Ross. "Imitation of Film-mediated Aggressive Model," Journal of Abnormal and Social Psychology. 66 : 3 - 11(a), 1963.

Bandura, Albert and Richard H. Walters. Social Learning and Personality Development. New York, Holt Rinehart and Winston, Inc., 1963. 329 p.

Bond, Norman David. "Correlates of Altruism in Elementary School Children," Dissertation Abstracts. 29 : 3454A, April 1969.

Cattell, R. and J. Harowitz. "Objective Personality Test Investigating the Structure of Altruism in Relation to Source Traits," Journal of Personality. 21 : 103 - 117, 1952.

- David, James H. "The Individual's Use of Others' Behavior," in Group Performance. p. 20 - 23, Philippines Addison-Wesley Publishing, 1969.
- Ferguson, George A. Statistic Analysis in Psychology and Education. New York, McGraw-Hill Book Company, 1971. 492 p.
- Friedrichs, R.W. "Alter Versus Ego : An Exploratory Assessment of Altruism," American Sociological Research. 25 : 496 - 508, 1960.
- Georg Simpson, Emile Durkheim. Selection from His Work. Thomas V. New York, 1969. 105 p.
- Greenberg, Martin S. "Situational Determinants of Altruistic Behaviors," Dissertation Abstracts. 29 : 1960-A, December 1969.
- Guildford, J.P. Fundamental Statistics in Psychology and Education. New York, McGraw-Hill Book, Co., 1950. 605 p.
- Hoffman, Martin L. "Moral Development," in Carmichael's Manual of Child Psychology. p. 261 - 360, New York, Wiley and Son's Inc., 1970.
- Kohlberg, L. "Development of Moral Character and Moral Ideology," in Review of Child Development Research. 1 : 383 - 432, ed. by M.L. Hoffman, New York, Connecticut Printers, Inc., 1964.
- _____. Moral Development and Behavior. New York, Holt-Rinchart and Winston, Co., 1976. 270 p.
- Marratt, G. Alan and Martha. A Perry Modeling Methods Helping People Change. ed. by Frederick H. Kanifer and Arnold, P. Goldstein, New York, Pergamon Press, Inc., 1975. p. 117.
- McDavid, J.W. "Effect of Ambiguity of Imitative Cues upon Learning by Observation," Journal of Social Psychology. 62 : 165 - 174, February 1964.
- Punthip, Bikanun, Gary L. Sapp and Tawin Noisuwane. "The Utility of Verbal Models in Changing Self-Esteem of Institutionalized Thai and American Adolescents," The Journal of Social Psychology. 96 : 155 - 161, 1975.
- Ribal, J.E. "Social Character and Meaning of Selfishness and Altruism," Sociology and Social Research. 47 : 311 - 321, 1963.

- Richard, E. Garransor and Leonard Berkowitz. "Reciprocity and Responsibility Reaction to Prior Help," Journal of Personality and Social Psychology. 3(2) : 227 - 232, 1966.
- Rosenthal, Ted L. and Barry J. Zimmerman. "Instructional Specificity and Outcome Expectation Observationally Induced Question Formulation," Journal of Education Psychology. 63 : 500 - 504, October, 1972.
- Turner, W.D. "Altruism and Its Measurement in Children," Journal of Abnormal and Social Psychology. 43 : 502 - 516, 1948.
- Walters, Timothy Lee. "An Experimental Study of Altruistic and Selfish Appeals," Dissertation Abstracts. 31(12) : 6761-A, June 1971.
- Zimmerman, Barry J. and Arnold Jaffe. "Teaching Through Demonstration : The Effect of Structuring Imitation and Age," Journal of Educational Psychology. 69 : 773 - 778, December 1977.
- Zimmerman, Barry J. and Ted L. Rosenthal. "Observational Learning of Rule-Governed Behavior by Children, Behavior by Children," Psychological Bulletin. 81 : 29 - 42, January 1974.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก .

บทละครหุ่น

เรื่องที่ 1 แอนกับยายแคะ

ดนตรี Fade in 25 วินาที ค่อย ๆ Fade down แล้ว Fade out

หุ่นผู้ประกาศ ล้วงลึกๆ เพื่อน ๆ ที่รัก อินดี่มากที่ได้มาพบกับเพื่อน ๆ วันนี้หุ่นเข็ดมือที่จะนำมาให้เพื่อน ๆ ยิ้ม เรื่อง "แอนกับยายแคะ" เพื่อน ๆ ดูตัวอย่างแอนในเรื่องนี้แล้วคิดตามไปด้วยนะคะ เรื่องมีอยู่ว่า แอนเป็นเด็กหญิงกำพร้าตัวเล็ก ๆ พ่อแม่ตายไปหมดแล้ว แอนจึงต้องไปอาศัยอยู่กับหญิงแก่ใจร้ายคนหนึ่ง แต่ด้วยแอนเป็นผู้มีคุณธรรม มีน้ำใจ เอื้อเฟื้อ จึงได้รับความลุ่มในฮิวดินที่สุด

ดนตรี Fade in 20 วินาที ค่อย ๆ Fade down แล้ว Fade out

หญิงแก่ ี่ นังแอน แกร็บไปเก็บผลไม้ในป่ามาเร็ว ๆ เข้า อากาศหนาวอย่างนี้ สันไม้ไปหрок แกร็บออกไปเร็ว ๆ

แอน อูย!หนาวเหลือเกิน ยายคะ หนูมีแต่เสื้อกระดาดบาง ๆ อย่างนี้ หนูคงหนาวตายเสียก่อนแน่ ๆ เลย

หญิงแก่ แกไม่ต้องมาล้าออย รับไปเดี๋ยวนี้ละ ไม่ยั้งจันสันจะดีแก่ให้เจ็บเขียว

แอน ขอหนูห่อข้าวไปกินหน่อยนะคะ ยาย

หญิงแก่ รับไปเร็ว ๆ เข้าอย่าให้สันมิโมโหะ

แอน ค่ะ ค่ะ หนูจะรับไปเดี๋ยวนี้แล้ว

ดนตรี Fade in 15 วินาที ค่อย ๆ Fade down แล้ว Fade out

แอน อูย! หนาวเหลือเกิน ผลไม้ป่านี้อยู่ที่ไหนก็ไม่รู้

โอย! เหนื่อยเหลือเกิน หิวด้วย เอ๊ะ! ที่บ้านใครนะ ต้องไปขอพักหน่อย

ยายแคะ อูย! หนาวเหลือเกิน หนาว

แอน คุณลุงคะ คุณลุงอยู่คนเดียวหรือคะ คุณลุงคงจะหนาวแน่ และไม่มีอาหารกินด้วยใช่ไหมคะ หนูจะแบ่งอาหารให้คะ

ยายแคะ ชอบใจมากนะหนูนะ ขอลุงกินอาหารก่อนนะ แหม อาหารของหนูอร่อยเหลือเกิน ลุงกินหมดแล้วละ หนูกินหรือยังละ

- แอน ยังเลยคะ แต่ไม่เป็นไร เดี่ยวหนูกินผลไม้แทนก็ได้
- โอโห! หน้าบ้านคุณลุงนี่ หิมะเต็มไปหมดเลย หนูจะช่วยกวาดให้หิมะคะ คุณลุงจะได้ไม่หนาว
- ชายแคะ โอ หนูช่างเป็นคนดีมีใจเมตตากรุณา เชื่อเพื่อแม่เหื่อเก็น ลุงจะให้พรหนูสักอย่าง ความจริงลุงเป็นชายแคะผู้วิเศษ เอาละลุงจะให้พรหนู คราวใดที่หนูพูด ขอให้ดอกไม้ร่วงออกมาจากปากทุกครั้ง
- แอน ชอบคุณลุงมากคะ แต่หนูยังไม่ได้ผลไม้เลย เดี่ยวกลับบ้านยายคงจะผิดหวังแน่ ๆ เลย
- ชายแคะ หนูเงยหน้าขึ้นดูข้างบนสิ ผลไม้เต็มไปหมดเลย เห็นไหม
- แอน ชอบคุณคะ คุณลุง หนูได้ผลไม้เต็มแล้ว หนูลาคุณลุงกลับเลยนะคะ
- ดนตรี Fade in 15 วินาที ค่อย ๆ Fade down แล้ว Fade out
- หญิงแก่ พี่ แอนทำไมแกถึงไปช้านัก ดูซิได้ผลไม้มาติดเดียว
- แอน คือ คือ ว่าหนู
- หญิงแก่ ดายแล้ว พี่แอน แกเป็นอะไรไป เวลาแกพูดถึงได้มีดอกไม้ร่วงออกมาจากปาก
- แอน คือ ว่าหนูไปเก็บผลไม้ตามที่ยายสั่ง แล้วได้พบกับชายแคะ ผู้วิเศษ หนูแบ่งอาหารให้ ชายแคะสิ่งให้พรให้หนูมีดอกไม้สวย ๆ หล่นออกมาอย่างนี้เวลาพูด
- หญิงแก่ ดีละ สันนิษฐานใจดอกไม้จากปากของแกหรือก ดั่งจะให้ลูกฉันไปบ้าง
- ดนตรี Fade in 15 วินาที ค่อย ๆ Fade down แล้ว Fade out
- ทั้งผู้ประกาศ เพื่อน ๆ คะ ลูกสาวของหญิงแก่เป็นคนไม่เข้าใจเหื่อเหื่อ เมื่อเดินทางไปพบชายแคะ ชายแคะขออาหารก็ไม่ยอมแบ่งให้ ชายแคะจึงสาบให้มีกบกระโดดออกมาเวลาพูดตัวหนึ่ง ทุกครั้งไป เป็นที่น่ารังเกียจมาก เพื่อน ๆ คิดดูสิคะ พออ้าปากพูดก็มีกบกระโดดออกมาตัวหนึ่ง
- ดนตรี Fade in 15 วินาที ค่อย ๆ Fade down แล้ว Fade out
- หญิงแก่ พี่แอน แกไปชักผ้าให้สันนิษ แกนี่ขี้เกียจจริง ๆ
- แอน ค่ะ หนูจะไปชักเตี๊ยมนี้ (เสียงแอนชักผ้า)

ผู้ประกาศ ขณะนี้แอนกำลังนั่งซักผ้าอยู่ริมลำธาร เจ้าชายเสด็จผ่านมาทรงทราบว่า แอนเป็น
 ผู้มีใจเมตตากรุณา มีน้ำใจเอื้อเฟื้อต่อคนทั่วไป จึงรับไปแต่งงานด้วย
 เพื่อน ๆ เห็นไหมคะ ผู้ที่มีน้ำใจเอื้อเฟื้อจะได้รับความสุขในชีวิตในที่สุด
 ดนตรี Fade in 25 วินาที ค่อย ๆ Fade down แล้ว Fade out

เรื่องที่ 2 นายพรานใจดี

- ดนตรี Fade in 25 วินาที ค่อย ๆ Fade down แล้ว Fade out
- ผู้ประกาศ สวัสดีค่ะ เพื่อน ๆ ที่รัก อันตึกมากที่ได้มาพบกับเพื่อน ๆ อีก วันนี้เพื่อน ๆ จะได้ชม
 เรื่อง "นายพรานใจดี" เพื่อน ๆ ดูแล้วติดตามไปด้วยนะคะ ถ้าพบตัวอย่างที่ดี
 ก็ขอให้เพื่อน ๆ ประพฤติตัวตามแบบอย่างที่ดีนะคะ เพื่อว่าจะได้เป็นเด็กดีและน่ารัก
 กันทุกคน
- ดนตรี Fade in 20 วินาที ค่อย ๆ Fade down แล้ว Fade out
- นายพราน แหม รันหัวอากาศดีจริง ๆ พี่เห็นจะต้องเข้าป่าล่าสัตว์เสียแล้วซี
- ภรรยา จี๊พี่ก็เตรียมตัวซี ฉันจะสวดเตรียมข้าวของให้ พี่ละเอาอะไรบ้างละ เอาเกลือไป
 มาก ๆ ดีไหม
- นายพราน ไม่ต้องหรอก พี่งี้ฉันก็กลับแล้ว อยู่ดูแลบ้านให้เรียบร้อยนะ ฉันไปละ
- ภรรยา โยคตินะพี่ ขอให้ได้นือมาเยอะ ๆ
- ดนตรี Fade in 15 วินาที ค่อย ๆ Fade down แล้ว Fade out
- ชาวบ้าน นายพรานกลับมาแล้ว พวกเรามาดูซี นายพรานได้นือมาเยอะแยะเลย
- นายพราน เอ้า พวกเรา แบ่งเนื้อไปกินกันเร็ว วันนี้ฉันได้นือมามาก มาเอาไปกินกันซี
- ชาวบ้าน แหม ดีจัง ชอบคุณท่านมาก
- นายพราน เอ้า ลุง มาเอาเนื้อไปแกงกินหน่อยซี ลุงแก่แล้วคงไปล่าเนื้อไม่ไหว
- ลุง ขอให้คำเจริญ ๆ เกะพ้อคุณ ชอบคุณพ้อมากนะ
- ดนตรี Fade in 15 วินาที ค่อย ๆ Fade down แล้ว Fade out
- นายพราน พี่กลับมาแล้ว
- ภรรยา ฉันได้อินว่าพี่ได้นือมาเยอะแยะ ทำไมเหลือกลับมามีแค่นี้ละ
- นายพราน ฉันแบ่งให้คนที่เขาไม่มีไปบ้าง เรา 2 คน แค่นี้ก็เหลือกินแล้ว
- ภรรยา พี่ไม่รู้สักเก็บสะสมไว้ตอนเราหาไม่ได้บ้างเลย เราได้มามาก ๆ เราก็ได้เกลือ
 หรืออย่างไวส์ เรื่องอะไรจะต้องเอาไปแจกชาวบ้านเค้ากิน คำไว้นะหลายครั้งแล้ว

พี่นี่เป็นคนโง่ที่สุดเลย น่าจะเก็บไว้กินวันหน้าบ้าง ถ้าพี่ยืนทำอย่างนี้อีกสักก้อ สันจะ
หนีไปอยู่ที่อื่น ไม่อยู่กับพี่หรอก

นายพราน สันก็เก็บไว้แล้ว เธอไม่เห็นเอง

ภรรยา สันไม่รับรู้หรอก จำไว้นะสันจะไปอยู่ที่อื่น

ดนตรี Fade in 15 วินาที ค่อย ๆ Fade down แล้ว Fade out

ตาแก่ โอ้ย! ปวดท้องเหลือเกิน โอ้ย! ปวดท้องเหลือเกิน

นายพราน เป็นอะไรไปล่ะลุง

ตาแก่ โอ้ย! ปวดท้องเหลือเกิน ตั้งแต่เมื่อวานพี่สันยังไม่ได้กินข้าวเลย

นายพราน เอ้า! นี่ข้าว กินเสียเถอะลุง แล้วนอนพักผ่อนเสีย สันจะช่วยป้อนให้

ตาแก่ ชอบใจมากนะพ่อหนุ่ม พ่อหนุ่มช่างเป็นคนดีจริง ๆ ขอให้เจริญ ๆ นะพ่อนะ

นายพราน ไม่เป็นไรหรอกครับลุง เราอยู่ในหมู่บ้านเดียวกัน เราก็ต้องช่วยเหลือเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่กัน
ลุงสบายใจเถอะ

ดนตรี Fade in 15 วินาที ค่อย ๆ Fade down แล้ว Fade out

ภรรยา พี่นี่จะไม่ค่อยจะเอาใจใส่สันเลย วัน ๆ หนึ่งคอยแต่จะช่วยเหลือคนอื่น ได้ข้าวของเงินทอง
มาก็ชอบไปแบ่งปันให้คนอื่น แล้วเมื่อไรเราถึงจะรวยเป็นเศรษฐีกันเสียที สันละเชียว เปื่อ

นายพราน เรอนี่ก็ใจเย็น ๆ ฮี สันว่าคนเรานี้จะอยู่ตามลำพังไม่ได้หรอก เราต้องช่วยเหลือกัน
เราช่วยเหลือผู้อื่นให้เขาได้รับความสุข เราก็มีความสุขด้วย อย่างนั้นไปเลย การทำ
ความดีรู้ดีกับแบ่งปันสิ่งของช่วยเหลือผู้อื่นเป็นสิ่งที่ดี คนเราทุกคนควรจะทำเพื่อว่าทุกคนก็
อยู่ร่วมกันในหมู่บ้านจะได้มีความสุข เธอเองก็มีความสุขด้วย

ดนตรี Fade in 15 วินาที ค่อย ๆ Fade down แล้ว Fade out

ศูนย์ประกาศ วันหนึ่งพระราชาเสด็จออกเยี่ยมราษฎร ทรงทราบว่า หมู่บ้านที่นายพรานอาศัยอยู่ยังไม่มี
หัวหน้า จึงรับสั่งให้ป้าร้องข่าวบ้านให้เลोकหัวน้ำขึ้น 1 คน พวกชาวบ้านทุกคนต่างก็
พร้อมใจกันเลือกนายพรานเป็นหัวหน้าหมู่บ้าน
ติดตามต่อไปนะคะ

ดนตรี Fade in 15 วินาที ค่อย ๆ Fade down แล้ว Fade out

ชาวบ้านยาย พวกเราเลือกนายพรานเป็นหัวหน้าหมู่บ้านนะ

ชาวบ้านหญิง จริงซี เราก็เลือกนายพรานเป็นหัวหน้า

นายพราน ขอปลื้พพวกเรามากนะ ต่อไปนี่ฉันจะดูแลหมู่บ้านให้พวกเรามีความสุข

เสนาฯ พระมหากษัตริย์ มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าให้พระราชาทานบ้าน ที่ดิน 100 ไร่
ช้าง ม้า วัว ควาย อย่างละ 500 ตัว

นายพราน ขอพระราชาจงทรงพระเจริญ เอ้า! ฟัน้องหึ่งหลายใครไม่สู้ที่ด่านกานา ไม่มีวัว
ควาย มาเอาจากบ้านเราไปใช้ได้

ภรรยา วันนี้ ฉันมีความสุขจังเลย ฉันหลงโกรธพี่ ที่แท้เพราะความดี ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่
ของพี่นั่นเอง ทำให้ฉันพลอยสบายไปด้วย

ดนตรี Fade in 20 วินาที ค่อย ๆ Fade down แล้ว Fade out

เรื่องที่ 3 ตั้งและต้อย

- ดนตรี Fade in 25 วินาที ค่อย ๆ Fade down แล้ว Fade out
- หุ่นผู้ประกาศ สวัสดีค่ะ เพื่อน ๆ ที่รัก ยินดีมากที่ได้มาพบกับเพื่อน ๆ อีก สำหรับหุ่นที่จะนำมาแสดงให้เพื่อน ๆ ชมวันนี้ คือเรื่อง "ตั้งและต้อย" เพื่อน ๆ ชมแล้วคิดตามไปด้วยนะคะ ถ้าพบตัวอย่างที่ดี เพื่อน ๆ จำไว้แล้วนำไปปฏิบัติตามนะคะ เพื่อจะได้เป็นเด็กดี และน่ารักกันทุกคน
- ดนตรี Fade in 20 วินาที ค่อย ๆ Fade down แล้ว Fade out
- ตั้ง ต้อย ชวนเราไปเที่ยวสวนกันไหม
- ต้อย สวนของเธอหรือ
- ตั้ง ไปสวนตัวเอง ในสวนมีส้ม มีชมพูกันด้วยนะ
- ต้อย ไปซี
- ดนตรี Fade in 15 วินาที ค่อย ๆ Fade down แล้ว Fade out
- ตั้ง โหน่นะ ส้ม 2 ลูก อยู่ปากคลองโหนด
- ต้อย ทำอย่างไรถึงจะได้กินล่ะ ไม่มีสะพานข้ามคลองเลย
- ตั้ง ี่นั้นะ มีกระดานแผ่นหนึ่ง เราช่วยกันแบกไปทำสะพานเถอะ เอ้า เหยียงไป ผากโหนดเลยนะ ฮีบ เรียบร้อย ี่นี้เราก็มียะพานแล้ว ขออันข้ามไปก่อนนะต้อย
- ต้อย ไปซี เธอข้ามไปก่อนก็ได้
- ตั้ง ลั่นข้ามไปเลยนะ
- ต้อย อ้าว! ตั้งทำไมเธอทำอย่างนั้นล่ะ
- ตั้ง อ้อ ประเดี๋ยวเธอก็จะรู้เอง ฉันจะทำอะไรให้เธอดู ี่ใจ ต้อย ส้มหวานดีส่งเลย
- ต้อย เธอใจร้ายจริง ๆ สันก็อยากกินส้มบ้าง ฮือ ๆ ๆ
- ดนตรี Fade in 15 วินาที ค่อย ๆ Fade down แล้ว Fade out
- ตั้ง ต้อย สันข้ามไม่ได้ ช่วยสันหน่อยซี
- ต้อย สันช่วยเธอไม่ได้หรอก สันไปละ

ตั้ง สื่อ ๆ ๆ แย่แล้ว ฉันข้ามกลับไปได้
 จุง หนู ทำไม่ถึงร้องไห้ละ เป็นอะไรหรือ
 ตั้ง หนู ข้ามคลองไม่ได้กับ ลูกจุง เพราะสะพานมันตกลงไปข้างหนึ่ง
 จุง หนูตกคนเดียวหรือใจ
 ตั้ง หนูมากับเพื่อนครับ พวกหนูช่วยกันทำสะพาน พอทำเสร็จหนูข้ามก่อน พอหนูข้ามพ้น
 หนูตั้งจะลงมาลงข้างหนึ่ง เพราะหนูอยากกินข้าวคนเดียว พอกินอิ่มหมด หนูบอกให้
 เขาช่วย แต่เขาไม่ช่วยกลับเดินหนีหนูไปเฉยอีก
 จุง ี่ หนูจุงจะช่วยถ้าหากหนูรับปากว่าจะทำตามคำพูดของจุง
 ตั้ง ครับ หนูสัญญาว่าจะทำตาม
 จุง หนูต้องไปขอโทษและคืนดีกับเพื่อนนะ ทราบดีไหมถึงมันเป็นคนเห็นแก่ตัว และ
 เขาเปรียบเพื่อน
 ตั้ง ครับ
 จุง เขาจะจุงจะยกสะพานให้ เอาข้ามมา
 ตั้ง ขอพระพุทธรูปจุงมากครับ หนูลาละครับ
 จุง เออ ค่ะดีดี แล้วอย่าลืมนะ
 คนตรี Fade in 15 วินาที ค่อย ๆ Fade down แล้ว Fade out
 ตั้ง ตัวบ ตัวบ ตัวบ ฉันขอโทษ เรื่อย ๆ ไก่ระดังเลขนะ
 ตัวบ ฉันไม่โกรธเธอแล้วละ
 ตั้ง ฉันเสียใจจังเลย ฉันรักเธอมาก ที่นี้ฉันจะไม่แกล้งเธออีกแล้ว
 ตัวบ ฉันก็ให้อภัยกัน
 คนตรี Fade in 25 วินาที ค่อย ๆ Fade down แล้ว Fade out

เรื่องที่ 4 ปีกุลยกยอตนกสิบ

ดนตรี Fade in 25 วินาที ค่อย ๆ Fade down แล้ว Fade out

หุ่นผู้ประกาศ สวัสดีค่ะ เพื่อน ๆ ที่รัก ยินดีมากที่ได้มาพบกับเพื่อน ๆ วันนี้ เพื่อน ๆ จะได้ชมหุ่น
เรื่อง "ปีกุลยกยอตนกสิบ" เพื่อน ๆ ดูแล้วติดตามไปด้วยนะคะ และถ้าพบตัวอย่างที่ดี
ก็ขอให้เพื่อน ๆ ประพฤติตัวตามแบบอย่างที่ดีนะคะ เพื่อจะได้เป็นเด็กดีและน่ารัก
กันทุกคน

ดนตรี Fade in 20 วินาที ค่อย ๆ Fade down แล้ว Fade out

ปีกุล เป็นใจบ้าง ฮือออ

ฮือออ ไม่ค่อยสบายเลย ไม่รู้ว่าเป็นอะไร

ปีกุล โหน ให้ฉันตรวจดูหน่อย เอ๊ะ! หางเธอหายไปไหนล่ะ ฮือออ

ฮือออ แฉ่ใจเธอปีกุล

ปีกุล ไร! ไม่ผิดหรอกหน้า

ฮือออ ฉันขอสนดูก่อน เออ จริงด้วย!!

ปีกุล นั่นนะซี ฉันว่าเธอต้องลืมทิ้งไว้ที่โหนสักแห่งแน่ ๆ

ฮือออ แล้วมีคนเก็บเอาไปด้วย ใครล่ะ เป็นคนเก็บไป โอ๊ย! คราวนี้ ฉันก็ไม่มีหางนะซี
ฮือ ๆ ๆ ใครเอาหางของฉันไป

ปีกุล อ่าร้องโง่ไปเลยฮือออ ฉันจะเป็นคนไปหาหางมาให้เธอเอง ไม่ต้องกลัว

ฮือออ ขอบใจมากปีกุล เธอเป็นเพื่อนที่ดีจริง ๆ

ปีกุล ไม่เป็นไร ฮือออ เธอสบายใจได้ ฉันจะรีบไปเดี๋ยวนี้แหละ เธออยู่ที่นั่นนะ

ฮือออ จ๊ะ ฮือออ

ดนตรี Fade in 15 วินาที ค่อย ๆ Fade down แล้ว Fade out

ปีกุล โอ้ย แฉ่อยู่ส่งเลย หัวก็หัว ยังหาหางฮือออไม่เจอเลย เอ บ้านตาโตนี่นา ตาโตนี้
พอดิบบ้านมากเลยนะ มีกระดิ่งที่ประตูเสียด้วย

ตาโต ว่าไงป๊ากลูก มีเรื่องอะไร

ป๊ากลูก เรื่องเล่าที่เดียวแหละ อีอ้อเพื่อนฉันนะ ทำทางหาย แล้วเขาก็หนีไปเลย เธอช่วยบอกหน่อยได้ไหม ว่าจะทำยังไงฉันจึงจะหาทางให้เขาได้

ตาโต อ้อ ...! ฉันก็ต้องปฏิบัติตามกรรมวิธีที่ใคร ๆ เขาทำกันนะซี

ป๊ากลูก กรรมวิธีนั้นมันแปลว่าอะไร

ตาโต ก็แปลว่าวิธีที่จะต้องทำนะซี เริ่มด้วยการประกาศถึงรางวัลเสียก่อน เราจะต้องติดประกาศว่าจะให้รางวัลใหญ่แก่ผู้ที่พบเห็นหางของอีอ้อ แล้วเอาประกาศไปติดให้ทั่วป่าเลย ให้หุ้มน้เขียนประกาศให้ก็ได้

ป๊ากลูก หุ้มน้เขียนได้เหรอ

ตาโต ได้ซี หุ้มน้ยังเขียนป้ายหน้าบ้านให้ฉันเลย เธอไม่เห็นเหรอ ฉันออกไปดูกันเถอะ

ป๊ากลูก ไปก๊อ

ดนตรี Fade in 15 วินาที ค่อย ๆ Fade down แล้ว Fade out

ป๊ากลูก แหม ... ประตูน้บ้านเธอนี่สวยจัง

ตาโต ลายกระดิ่งนี่สวยดีนะ

ป๊ากลูก มันทำให้ฉันนึกถึงอะไรสักอย่าง แต่ฉันก็ไม่ออกว่าเป็นอะไร เธอได้มาจากไหนนะ

ตาโต ในป่า โดยบังเอิญนะ ฉันเห็นมันแขวนอยู่บนต้นไม้ ตอนแรกยังนึกว่าบ้านใครอยู่ที่นั่น เลยลองดึงสายกระดิ่งดูไว้เห็นมีใครโผล่ออกมาซี เลยดังแรง ๆ อีกที มันก็หลุดติดมือมา คงไม่มีใครเขาต้องการหรอก ฉันก็เลยเอากลับมาบ้านด้วย

ป๊ากลูก ตาโต เธอเนี่ยทำความผิดลงไปแล้ว รู้หรือเปล่า ลายกระดิ่งแบบนี้ มีคนต้องการมากทีเดียว

ตาโต ใครล่ะ

ป๊ากลูก อีอ้อ เพื่อนรักของฉันไงล่ะ

ดนตรี Fade in 15 วินาที ค่อย ๆ Fade down แล้ว Fade out

ป๊ากลูก อีอ้อ ฉันได้หางเธอแล้ว

อีอ้อ จริงเหรอ แหมฉันดีใจจังเลย ขอบใจเธอมากป๊ากลูก ฉัน ~~จะนำหางของเธอไปแลกเงิน~~

ปุกลูก เรื่องเล็กน้อยไม่เป็นไรหรอก ฉันยินดีช่วยเธอเสมอ เอ้าเอาหางไปตัดเลยซี
แต่หันกันเธอมาดีกว่า ฉันจะตึงหางเธอให้

ซื่อ ขอบใจเธออีกครั้งปุกลูก วันนี้ฉันมีความสุขจริง ๆ

ดนตรี Fade in 25 วินาที ค่อย ๆ Fade down แล้ว Fade out

เรื่องที่ 5 เปลือกหอยกับความสุข

ดนตรี Fade in 25 วินาที ค่อย ๆ Fade down แล้ว Fade out

ผู้ประกาศ ล้อลัดเคะ เพื่อน ๆ ที่รัก ยินดีมากที่ได้มาพบกับเพื่อน ๆ อีก วันนี้เพื่อน ๆ จะได้ชม
เรื่อง "เปลือกหอยกับความสุข" เพื่อน ๆ ดูแล้วคิดตามไปด้วยนะละ เมื่อพบตัวอย่างที่ดี
เพื่อน ๆ ก็จะได้นำไปประพฤติตาม จะได้เป็นเด็กดีและน่ารักกับทุกคน

ดนตรี Fade in 20 วินาที ค่อย ๆ Fade down แล้ว Fade out

หนูนิด ผมชื่อหนูนิด นี่เพื่อนผมชื่อหนุ๊งหนิง

หนุ๊งหนิง (เสียงลุ่มๆ) (เห่า)

หนูนิด เราไปวิ่งเล่นกันดีกว่า เอ๊ะ ! เพื่อน ๆ กำลังเล่นอะไรกันนะ เสียงเห่าจ้าวเขี้ยว
เราไปดูกันดีกว่า หนุ๊งหนิง

ดนตรี Fade in 15 วินาที ค่อย ๆ Fade down แล้ว Fade out

หนูนิด อ้อ! ...เปลือกหอยนะเอง เพื่อน ๆ กำลังเล่นเปลือกหอยกัน ขอให้เราเล่นบ้างซี

เด็ก 1 อย่างนะเตี้ยๆ เธอทำของฉันเสียหมด

เด็ก 2 ไม่ได้หรอก ก็ฉันยังเล่นของฉันอยู่นี่นา

หนูนิด ทำไมนะทุกคนจึงใจดำกันเสียจริง ๆ ทุกคนมีเปลือกหอยสวย ๆ กันทั้งนั้นเลย ดูทุกคน
มีความสุขดี ยกเว้นเราคนเดียวไม่มีความสุขเลย

หนุ๊งหนิง (เสียงลุ่มๆ) (เห่า)

หนูนิด ไม่สนุกหรอก ฉันไม่อยากไปวิ่งเล่นแล้ว อยากได้เปลือกหอยบ้าง เอ๊ะ! อะไรนะ
เปลือกหอย เปลือกหอย ไชโย ฉันมีเปลือกหอยแล้ว ดูสิสวยด้วยละหนุ๊งหนิง

ดนตรี Fade in 15 วินาที ค่อย ๆ Fade down แล้ว Fade out

หนูนิด เห็นไหม เห็นไหมฉันมีเปลือกหอยแล้ว สวยที่สุดเลย ดูสิ

เด็ก 1 ไหม ๆ ขอดูหน่อย

เด็ก 2 ขอฉันดูบ้าง ซี สวยเท่าของฉันไหม

เด็ก 3 เตี้ยๆสิ ขอฉันดูก่อน

เด็ก 4 เอามาให้ฉันดูบ้าง

เสียงประกอบ แก๊กริก (เสียงเปลือกหอยตก)

หนูนิด พวกเธอทำมันแตกแล้ว เปลือกหอยของฉันแตกแล้ว บ้า พวกบ้าไม่รู้จักระวัง คอยดูนะ
คราวนี้ฉันจะไม่ยอมให้เธอแตะต้องของของฉันอีกเลย

ทูนงหญิง (เสียงลุ่นหัวเห่า)

หนูนิด หยุดเห่าเสียทีเถอะ ทูนงหญิง ฉันไม่สนใจการรอก ฟี แกะพาฉันไปไหน เอาไปก็ไป
ดนตรี Fade in 15 วินาที ค่อย ๆ Fade down แล้ว Fade out

หนูนิด โอ้โอ้! เปลือกหอย เปลือกหอยสวย ๆ ทั้งนั้นเลย เปลือกหอยของฉัน เปลือกหอย
ของฉันทั้งหมดเลย เกือบได้งงไว้ดีกว่า เอาไว้ให้เต็มถุงเลย เอ๊ะ! นั่นเปลือกหอย
โอ้โอ้! สวยที่สุด มันคงเป็นเปลือกหอยที่สวยงามที่สุดในโลกแน่ ๆ เลยต้องเอามาห่อ
ไว้ก่อนเอาลงที่นี้กลับบ้านซะที

ดนตรี Fade in 15 วินาที ค่อย ๆ Fade down แล้ว Fade out

เด็ก 1 โอ้โอ้ หนูนิด มีเปลือกหอยแยะจัง ขอฉันดูบ้างสิ

หนูนิด ไม่ได้หรอก เคียวเธอทำของฉันแตกอีก

เด็ก 2 หนูนิด ขอเปลือกหอยฉันบ้างสิ

หนูนิด ไม่ได้ ที่มันเปลือกหอยของฉัน ฉันให้ใครไม่ได้หรอก ฉันไปละ

ดนตรี Fade in 15 วินาที ค่อย ๆ Fade down แล้ว Fade out

หนูนิด โอ้ย! ทำไมมันหนักอย่างนี้ละ ไหล่เราจะทรุดอยู่แล้ว เออ โอ้การมีเปลือกหอย
มาก ๆ นี่ก็ไม่ใช่ว่าจะมีความสุขมาก ๆ ด้วยเลย ไม่ไหวแล้ว ขึ้นเดินต้องขาดใจแน่ ๆ
ไอ้เปลือกหอยบ้านี้จะฆ่าเราเสียแล้ว พักสักว่า คราวนี้ใครมาขอเห็นทีจะต้องให้เขา
ไปบ้างแล้ว เอ้า เอาไปเอาอันนี้ไปก่อน เอ้า เอาไป

เด็ก 1, 2 โอ้โอ้ ดีใจจังเลย เราได้เปลือกหอยแล้ว มีความสุขจัง

ดนตรี Fade in 15 วินาที ค่อย ๆ Fade down แล้ว Fade out

หนูนิด แหม ... การทำให้ผู้อื่นมีความสุขนี่ ก็เป็นความสุขอย่างหนึ่งเหมือนกัน เราเหลือ
เปลือกหอยอันที่สวยงามไว้ฉันเดียวก็พอ

- เด็กหญิง ขอฉันบ้างสิ ฉันยังไม่มีเปลือกหอยเลย
- หญิง นิด ไม่ได้ ของแจกหมดไปแล้วละ ฉันนี่นะเป็นของสับคนเดียว ฉันให้เธอไป ฉันก็ไม่มีเล่นนะซี
- เด็กหญิง จั๊นขอฉันสับดูบ้างนะ ฉันยังไม่เคยดูเปลือกหอยสวย ๆ ใกล้เคียง ๆ เลย
- หญิง นิด เราจะให้เธอดูดีไหมนะ ไม่ได้ ไม่ได้ ฉันให้เธอดูไม่ได้ เดี๋ยวเธอหาของฉันเสีย
- ดนตรี Fade in 15 วินาที ค่อย ๆ Fade down แล้ว Fade out
- หญิง นิด (เสียงลุ่มๆ) (เห่า)
- หญิง นิด อย่างน่า หญิง นิด ฉันให้เขาดูไม่ได้จริง ๆ แกงไม่ได้หรือ คราวที่แล้วนะเกิดอะไรขึ้น ฉันไม่เลี้ยงอีกแล้ว ตอนนี้ฉันเห่าหรือฮ้างเดียวด้วย และล้วยที่ลุดในโลกด้วยซี ยังไง ๆ ฉันก็ไม่เปลี่ยนใจแน่
- หญิง นิด (เสียงลุ่มๆ) (เห่า)
- หญิง นิด หญิง นิด กลับมา แกจะไปไหน แกจะทิ้งฉันไปได้ยังไง กลับมานะกลับมา เปลือกหอยที่ลุดที่สุด ล้วยที่ลุดในโลก เดียวฉันเป็นของเราแล้ว เป็นของเราคนเดียว แต่ไม่เห็นมันจะช่วยให้เรามีความสุขได้เลย เรากลายเป็นคนใจดำไปเสียแล้ว ทั้ง ๆ ที่เราเองก็ไม่ชอบคนใจดำ หญิง นิด ก็ไม่ชอบคนใจดำเหมือนกัน เอ้า ฉันให้เธอ
- เด็กหญิง ล้วยจัง เธอให้ฉันยืมดูหรือจ๊ะ
- หญิง นิด เปล่าหรอก ฉันยกให้เธอเลย
- เด็กหญิง จริงหรือจ๊ะ เธอพูดจริง ๆ นะ
- หญิง นิด จริงซี
- เด็กหญิง ชอบใจเธอมาก เธอใจดีมาก เปลือกหอยโล่ล้วยจัง เรามาเล่นด้วยกันซี
- หญิง นิด ไม่เป็นไร เธอเล่นให้เต็มที่เถอะ เดียวฉันเป็นของเธอแล้ว
- เด็กหญิง ทาไมล่ะ ก็ฉันไม่เคยหวงของที่เป็นของฉันเลยนี่ มาเล่นด้วยกันเถอะนะ
- หญิง นิด เอาซีเรามาเล่นด้วยกัน แหม ... ฉันมีความสุขจังเลย
- หญิง นิด (เสียงลุ่มๆ) (เห่า)
- ดนตรี Fade in 15 วินาที ค่อย ๆ Fade down แล้ว Fade out

ภาคผนวก ข .

แบบทดสอบ

แบบทดสอบการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความเชื่อเพื่อ

ชื่อ ชั้น

วันที่ โรงเรียน

คำแนะนำในการตอบ แบบทดสอบชุดนี้มีทั้งหมด 10 ข้อ ในแต่ละข้อจะเป็นเรื่องสั้น ๆ คนในเรื่องนั้นจะเลือกทำอย่างหนึ่ง ให้นักเรียนอ่านช้า ๆ แล้วหยุดคิดถึงเหตุผลว่า ถ้านักเรียนเป็นคนคนนั้น นักเรียนจะทำเช่นนั้นเพราะเหตุผลใด เมื่อนักเรียนได้เหตุผลแล้ว จึงอ่านคำตอบที่มีให้เลือก 4 คำตอบ สำหรับในแต่ละข้อ คำตอบใดตรงกับที่นักเรียนคิดไว้ล่วงหน้ามากที่สุด ให้ขีดเครื่องหมาย ✓ หน้าคำตอบนั้น ในการตอบแต่ละข้อให้เลือกคำตอบได้เพียงคำตอบเดียว ถ้าไม่เข้าใจคำแนะนำหรือข้อความใด ๆ ให้ถามครูได้

ตัวอย่าง

(0) ถ้าหนูมีขนม 1 ชิ้น น้องของหนูมาเล่นด้วย และขอขนม หนูจำเป็นต้องแบ่งให้ เพราะ

☒ ถ้าไม่แบ่งให้น้องจะร้องไห้และหนูจะถูกแม่ตี

☐ คราวต่อไปถ้าน้องมีน้องจะได้แบ่งให้หนูบ้าง

☐ พี่คนอื่น ๆ ก็แบ่งให้น้องเหมือนกัน

☐ เป็นพี่เมื่อน้องมาขอควรแบ่งให้น้อง

จากตัวอย่าง แสดงว่าเด็กคนนั้นแบ่งขนมให้น้อง เพราะกลัวน้องจะร้องไห้ และจะถูกแม่ตี

ถ้านักเรียนเข้าใจแล้วลงมือทำได้

1. เพื่อนของหนูคนหนึ่งอยากเล่นลูกหิน แต่ไม่มีลูกหินเลย จึงมาขอยืมหนู ถ้าหนูมีลูกหิน 2 ลูก

หนูจะให้เพื่อนยืม 1 ลูก เพราะ

- ☒ ถ้ามีคนมาขอยืม เพื่อน ๆ คนอื่นก็คงให้ยืมเหมือนกัน
- ☐ ถ้าไม่ให้เพื่อนยืม แม่รู้หนูอาจถูกตีเพราะใจดำ
- ☐ คราวต่อไปถ้าหนูไม่มีเพื่อนจะได้ให้หนูยืมบ้าง
- ☐ การให้เพื่อนยืมของบ้างเป็นการช่วยเหลือกัน ซึ่งหนูทำอยู่แล้ว

2. เพื่อนร่วมชั้นคนหนึ่งของหนูขาดเรียนบ่อยเพราะไม่มีชุดนักเรียนใส่ ครูจึงขอความช่วยเหลือ

จากหนู และเพื่อน ๆ ให้แบ่งเสื้อผ้าให้บ้าง ถ้าหนูมีอยู่หลายชุด หนูจะแบ่งให้ เพราะ

- ☐ คราวต่อไปถ้าหนูขาดอะไรอย่างอื่น เพื่อนก็จะช่วยหนู
- ☐ เพื่อน ๆ ในห้องคงช่วยกันทั้งนั้น
- ☐ เมื่อหนูเห็นผู้อื่นขาดแคลนหนูมักจะช่วยเหลือเสมอ
- ☐ ถ้าหนูไม่แบ่งให้ครูอาจตำหนิและลงโทษได้

3. เด็กคนหนึ่งแย่งหนังสือการ์ตูนอ่านกับน้องของเขา จนทำให้หนังสือขาด ถ้าหนูเป็นเด็กคนนั้น

หนูจะไม่ทำเช่นนี้ เพราะ

- ☐ ถ้าหนูแย่งน้องอ่าน คนอื่นเห็นหนู จะถูกว่าเป็นเด็กเกเร
- ☐ ถ้าแย่งของกับน้องจะทำให้แม่โกรธและถูกตีได้
- ☐ ถ้าหนูแย่งน้องอ่าน และเขามาเห็นแม่จะไม่รักหนู
- ☐ ถ้าเห็นว่าน้องอ่านอยู่ก่อนไม่ควรไปแย่งน้องอ่าน

4. ถ้าเพื่อนของหนูลืมเอาของกลับมา และหนูมีอยู่เพียงก้อนเดียว เพื่อนขอยืมอย่างสบหู หนูจะให้

เพื่อนยืมไปสบบ้าง เพราะ

- ☐ การให้เพื่อนยืมของ เป็นหน้าที่ของเพื่อนที่ควรปฏิบัติต่อกัน
- ☐ ถ้าไม่ให้ยืมครูรู้เข้าครูจะว่าและเพื่อนก็คงโกรธ
- ☐ คราวต่อไปถ้าหนูเกิดลืมบ้าง เพื่อนก็คงให้ยืมเช่นกัน
- ☐ ของเล็กน้อยแบบนี้เพื่อนส่วนใหญ่ในห้องก็คงให้ยืมเหมือนกัน

5. ครูประจำชั้นขอให้ทั้งนักเรียนไปช่วยกันทำความสะอาดห้องในวันเสาร์ที่จะถึงนี้ หนูคิดว่าจะไม่ไปช่วยทำ เพราะ

- _____ เพื่อน ๆ ในห้องหลายคนก็คงไม่ไปช่วย
- _____ ถึงไม่ไปช่วยก็ไม่ถูกลงโทษเพราะครูไม่ได้บังคับ
- _____ มีหน้าที่ต้องช่วยงานบางอย่างที่บ้านในวันเสาร์อยู่แล้ว
- _____ ไม่มีคะแนนสำหรับผู้ที่ไปช่วยทำความสะอาดห้อง

6. ขณะที่หนูกำลังไปโรงเรียน ระหว่างทางหนูพบแมวบาดเจ็บอยู่ข้างทาง หนูจะไม่ช่วยแมวตัวนั้น เพราะ

- _____ ถึงไม่ช่วยก็ไม่มีใครว่าหรือลงโทษอยู่ดี
- _____ เพื่อน ๆ ส่วนใหญ่ที่ผ่านไปก็ไม่ได้ช่วยเหมือนกัน
- _____ หนูคงช่วยไม่ได้ ถ้าเป็นเรื่องอื่นคงจะช่วยได้
- _____ ถึงช่วยก็ไม่ได้รับประโยชน์อะไรขึ้นมา

7. แม่ไม่สบาย นอกพักอยู่ที่บ้าน และขอร้องไห้ว่าอย่าสั่งเสียงดังเวลาเล่น หนูจำเป็นต้องปฏิบัติตามที่แม่ขอร้อง เพราะ

- _____ ถ้าทำเสียงดังแม่อาจโกรธและทำโทษหนูได้
- _____ การไม่สั่งเสียงดังเป็นสิ่งที่หนูทำอยู่แล้ว เมื่อ พ่อ-แม่ป่วย
- _____ คนอื่น ๆ ในบ้านก็คงไม่สั่งเสียงดังรบกวนเหมือนกัน
- _____ ถ้าไม่สั่งเสียงดังแม่จะได้ชมว่าหนูเป็นเด็กดี

8. หนูกำลังเล่นไล่จับกันอยู่ เพื่อนอีกคนหนึ่งอยากเข้ามาเล่นด้วย หนูยินดีให้เพื่อนเข้ามาเล่นด้วย เพราะ

- _____ เพื่อนคนอื่น ๆ ในกลุ่มก็ยินดียินดีให้เขาเล่นด้วยเช่นกัน
- _____ ถ้าไม่ให้เล่นเพื่อนอาจโกรธและมาแกล้งหนูได้
- _____ การเอื้อเฟื้อเพื่อนหนูถือเป็นหน้าที่ซึ่งต้องทำอยู่แล้ว
- _____ ต้องการให้เพื่อนพอใจและชมว่าหนูเป็นคนใจกว้าง

9. ในวันเสาร์หนูออกไปเล่นที่สวนเห็นนกตัวหนึ่งบาดเจ็บอยู่ หนูเข้าไปช่วยนกตัวนั้น เพราะ

- _____ ถ้าไม่ช่วยอาจถูกตำหนิว่าเป็นคนใจร้าย
- _____ ถ้าคนอื่น ๆ พบก็คงจะช่วยเหมือนกัน
- _____ ถ้าพ่อแม่รู้ว่าช่วยนกก็จะได้รับคำชม
- _____ เมื่อเห็นนกบาดเจ็บ หนูถือเป็นหน้าที่ที่ต้องช่วยอยู่แล้ว

10. คำพูดแฉกหลมเล็ดตอก สิ่งรักษาไปหาครูเพื่อไปล่าสัตว์ ถ้าหนูเป็นคำ หนูก็จะช่วยแดงเช่นกัน เพราะ

- _____ เมื่อหนูช่วยเหลือ ครูจะชมเชยว่าเป็นเด็กมีน้ำใจ
- _____ ถ้าไม่ช่วยอาจถูกแดงและครูตำหนิและอาจถูกครูลงโทษด้วย
- _____ เมื่อเห็นเพื่อนบาดเจ็บ เป็นหน้าที่ที่ต้องช่วยอยู่แล้ว
- _____ ถ้าไม่ช่วยคงไม่มีใครอยากคบเราเป็นเพื่อนอีก

๕

การทดลองทำหุ่นเชิดมือเป็น "แฉ่งแบบ" เพื่อพัฒนาจริยธรรม
ด้านความเชื่อเพื่อของ เด็กชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

บทคัดย่อ

ของ

อุทัย ยืนศักดิ์ชัย

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

เพื่อเป็นสำเนาหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปรัชญาการศึกษามหาบัณฑิต

พุทธทศวรรษ 2525

การศึกษานี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อทดลองใช้หุ่นเชิดมือเป็นแม่แบบ เพื่อพัฒนาจริยธรรมด้านความเชื่อเพื่อของนักเรียนในชั้นปีที่ 2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าเป็นนักเรียนชั้นปีที่ 2 โรงเรียนวัดปากคลอง จังหวัดเพชรบุรี ปีการศึกษา 2524 จำนวน 30 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีสุ่มอย่างง่าย และได้แบ่งเด็กนักเรียนออกเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 15 คน กลุ่มทดลองได้รับการสอนโดยใช้หุ่นเชิดมือเป็นแม่แบบ ส่วนกลุ่มควบคุมเรียนรู้จากการสอนตามปกติก่อนและหลังการทดลอง ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบนักเรียนทั้งสองกลุ่มโดยใช้แบบทดสอบวัดการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความเชื่อเพื่อ ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้น แล้วนำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์ โดยใช้สถิติค่าที (t-test)

ผลการศึกษาครั้งนี้ นักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้หุ่นเชิดมือเป็นแม่แบบ มีการพัฒนาจริยธรรมด้านความเชื่อเพื่อแตกต่างจากนักเรียนที่ไม่ได้รับการสอนโดยใช้หุ่นเชิดมือเป็นแม่แบบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

AN EXPERIMENT ON HAND PUPPET AS A MODEL FOR DEVELOPING
ALTRUISM TRAIT IN PRATHOM TWO PUPILS

AN ABSTRACT

BY

SUNEL CHINSAKCHAI

Presented in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Education degree
at Srinakharinwirot University

February 1982

The purpose of this study was to investigate the Hand Puppet as a Model for Developing Altruism trait in Prathom Two pupils. There were 30 subjects in Prathom Two pupils of Wat Pak Klong School, Petchburi province which were randomly selected. Subjects were randomly selected into two groups; a control group and an experimental group. Each group had fifteen pupils. An Experimental group was put to learn altruism ideas from Hand Puppet's play and the control group was required to learn from their class as usual curriculum course. The test was administered before and after the experiment by using altruism test. Data was analyzed by t-test

Finding : the pupils that learned altruism from Hand Puppet's play as a model and the pupils that learned altruism in their class were significant different at .01 level.